

Kraina wiecznych lodów — ośrodkiem zainteresowania

600 milionów złotych
na osuszenie Żuław

Gdańsk. (PAP) W wyniku lustracji Komisji Ministerialnej na zalanych terenach Żuław, Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych postanowiło w roku bieżącym zwiększyć sumy inwestycyjne na osuszenie terenów żuławskich. Dotychczas w planie inwestycyjnym na ten cel przeznaczono było 300 milionów złotych. Suma ta obecnie podwyższona została do 600 milionów złotych. Osuszony będzie całkowicie olbrzymi, liczący 22 tys. ha polder, którego eksploatacja zajmie się ZPNZ. Poza tym zostaną doprowadzone do porządku pompy wodne w Stegnie, Wiślinkach i Marzencinie, co spowoduje osuszenie ponad 12 tys. ha.

Zbiory numizmatyczne
dla Muzeum Narodowego

Warszawa. (PAP) Muzeum Narodowe w Warszawie uzyskało w darze od p. Wielochy cenny zbiór srebrnych monet i medali, wśród których znajduje się szereg uniikatów.

Jeszcze jedna nota Jugosławii
do Stanów Zjednoczonych

Waszyngton. (AP) Ze źródeł dyplomatycznych donoszą, że rząd jugosłowiański wystosował do Stanów Zjedn. notę, w której

Mac Arthur walczy
z japońskim ruchem
robotniczym

Tokio. (SAP) Podając oficjalnie do wiadomości dymisję swego gabinetu, premier japoński Katayama oświadczył, że zasada koalicji rządowej pozostaje nadal w mocy przy formowaniu nowego rządu.

Koła dobrze poinformowane po dają do wiadomości, że sprawa nowej koalicji rządowej została omówiona w czasie długiej konferencji, jaką gen. Mac Arthur przeprowadził z premierem Katayamą. W czasie konferencji, zdaniem informatorów, Mac Arthur zalecił Katayamie nieprzechodzenie do opozycji, lecz przeciwnie, najdalej posuniętą współpracę z nowym rządem.

Mac Arthur jest zdania, że będzie to jak najskuteczniejszy sposób przeciwstawienia się japońskiemu ruchowi robotniczemu.

Kandydatura Wallace'a
w opinii amerykańskich obywateli

Waszyngton. Swoją stałą kolumnę na łamach tygodnika „New Republic” Henry Wallace poświęca w jednym z ostatnich numerów głosom opinii publicznej, które w związku z zgłoszeniem przezeń swej kandydatury na prezydenta, napływają w postaci stosów korespondencji ze wszystkich zakątków Stanów Zjednoczonych.

Zwołanemu Wallace'a rekrutują się z najrozmaitszych środowisk, a terytorialnie reprezentują wszystkie stany Ameryki Północnej. Pomiedzy listami robotników, pracowników kolejowych, nauczy-

Apel dziennikarzy
słowiańskich

BELGRAD. (FAP) Jak donosiliśmy, w Zagrzebiu zakończyła swe obrady konferencja dziennikarzy państw słowiańskich. W konferencji tej, która zorganizował ogólnosłowiański komitet w Belgradzie uczestniczyli również w charakterze gości dziennikarze węgierscy, rumuńscy i albańscy. Konferencja zwróciła się z apelem do postępowych dziennikarzy całego świata, w którym wzywa ich do walki o trwały pokój i ludową demokrację.

Spór o Antarktydę
między W. Brytanią i Argentyną

Buenos Aires. (PAP) Argentyńskie ministerstwo spraw zagranicznych opublikowało korespondencję, jaka była przeprowadzona z Wielką Brytanią w sprawie wysp Falklandzkich i spornej strefy na południowych terenach podbiegunowych.

Wielka Brytania zaprotestowała m. in. przeciwko założeniu przez Argentyńską bazę na wyspie Gama, która od 40 lat znajdowała się pod zarządem brytyjskim. Anglicy zaproponowali Argentynie dzierżawę tej wyspy, w razie zaś odmiennej stanowiska kwestia miała być przedłożona Międzynarodowemu Trybunałowi w Hadze.

Rząd argentyński zakwestionował jednakże prawomocność aktów, na które powołała się Wielka Brytania i na których opiera ona swe pretensje do terytoriów w rejonie podbiegunowym. Rząd w Buenos Aires wysunął natomiast

wniosek zwołania międzynarodowej konferencji celem delimitacji granic na Antarktydzie.

Dobrowolne oszczędności
organizuje
Bank Spółdzielczy

Warszawa. (PAP) Bank Gospodarstwa Spółdzielczego przystąpił już do organizowania dobrowolnych oszczędności świata pracy. Oszczędności te będą do całkowitej dyspozycji wkładców z tym, że pożądaną jest lokowanie na okres nie krótszy niż sześć miesięcy.

Bank Gospodarstwa Spółdzielczego oprócz dwustu własnych placówek zorganizował jeszcze około 2 tysięcy innych punktów przyjmujących wpłaty na książeczki wkładkowe. Sieć ta będzie jeszcze znacznie rozszerzona. Z akcją Banku Spółdzielczego współdziałała cała spółdzielczość, związki zawodowe i organizacje młodzieżowe, również młodzież szkolna. Akcja ta znajduje się już w toku i według przewidywań da około miliarda złotych. Suma ta będzie zużytkowana przede wszystkim na kredyty krótkoterminowe dla handlu spółdzielczego.

Charakter drobnych oszczędności BGS przystosowany jest przede wszystkim dla celów planowania w gospodarstwie domowym i umożliwienia bieżących inwestycji ludziom, zarabiającym poniżej 20 tys. zł miesięcznie.

Żądania Polski i Czechosłowacji

Międzynarodowa Karta Handlu
nie może obejmować Niemiec i Japonii

Nowy Jork. (PAP) Według doniesień z Hawany, konferencja Handlu i Zatrudnienia w Hawanie, która trwa już od 10 tygodni, nie zakończy swych prac w połowie lutego, jak to było pierwotnie przewidziane.

Prace konferencji postępują naprzód niesłychanie powoli. Większość spornych kwestii, wynikających z oporu państw nie uprze-

mystwionych wobec dyktatorskich tendencji Stanów Zjednoczonych, nie została dotychczas rozwiązana i tzw. komitet koordynacyjny, któremu je przekazano, nie czyni żadnych postępów.

Przed kilku dniami przed jedną z podkomisji delegacji Polski i Czechosłowacji przy poparciu przedstawicieli innych państw wystąpił przeciwko propozycji amerykańskiej rozciągnięcia przygotowanej w Hawanie Karty Międzynarodowej Organizacji Handlowej na Japonię i Niemcy zachodnie.

Polska i Czechosłowacja zakwestionowały kompetencje konferencji hawajskiej do zajmowania się sprawami krajów okupowanych. Polska i Czechosłowacja zażądały usunięcia sprawy Niemiec z porządku dziennego konferencji, gdyż problemy tych krajów uregulowane są szeregiem umów międzynarodowych, jak np. umowa Poczdamu, i tylko kraje, których te umowy bezpośrednio dotyczą, mają prawo nimi się zajmować.

Delegat Czechosłowacji oświadczył, że państwa sąsiadujące z

Podpisanie protokołów do umowy handlowej

Węgry będą korzystać z portów polskich

WARSZAWA. (PAP) Zapoczątkowane w Budapeszcie rokowania handlowe polsko-węgierskie zostały zakończone w Warszawie w dniu 9 bm. podpisaniem dodatkowych protokołów do umowy handlowej, zawartej 21 listopada 1947 roku.

Dodatkowe protokoły zostały podpisane ze strony węgierskiej przez p. Michała Szilagy — generalnego dyrektora w min. handlu i kooperatywy, ze strony polskiej

Dla zmanifestowania swoich praw do terenów podbiegunowych na półkuli zachodniej, w środe wypłynęła w tamte rejony eskadra argentyńska złożona z dwóch krążowników, 8 kontrtorpedowców i szeregu jednostek pomocniczych.

Bunt więźniów

Rzym. Według informacji z Caltanisseta, w więzieniu miejscowym wybuchł bunt 200 więźniów. Bunt został stłumiony dopiero po interwencji policji.

Najdłuższy most w Polsce
oddany do użytku

Warszawa. (SAP) 10 lutego odbyło się uroczyste otwarcie najdłuższego w Polsce mostu na Wiśle pod Tezewem. W uroczystości wziął udział w zastępstwie ministra komunikacji dyr. Walter.

W czasie uroczystości otwarcia nastąpiła dekoracja zasłużonych

Waza kryształowa
wagi 80 kg

dla marsz. Rokossowskiego

Wałbrzych. (sar) Centralny Zarząd Przemysłu Mineralnego w Warszawie zamówił w Państwowej Hucie Szkła Kryształowego „Józefina” w Szklarskiej Porębie wazę kryształową wagi 80 kg. Wazę kryształową wagi 80 kg. Wazę kryształową wagi 80 kg.

Na wazie widnieć będzie godło ZSR i Polski. Całość ma być wykonana w rekordowo krótkim czasie 5 dni.

Praga - Bombaj
Nowa linia lotnicza

Praga. (PAP) We wtorek otwartą nową linię lotniczą Praga — Bombaj, obsługiwana przez czechosłowackie towarzystwo lotnicze. Samoloty kursują na trasie Rzym — Ateny — Lida — Bagdad — Basra — Bahrein i Karachi.

Coraz więcej górników w kopalniach
Dodatni wynik akcji werbunkowej

KATOWICE. (PAP) W wyniku akcji werbunkowej prowadzonej przez przemysł węglowy w kraju oraz wśród emigrantów polskich,

stan załóg górniczych zwiększył się w roku 1947 o ok. 15.500 osób. Największy napływ pracowników fizycznych zanotowano w 4 kwartale roku ub., w którym stan zatrudnienia zwiększył się o 8.600 osób.

Równolegle z werbowaniem pracowników przemysłu węglowego prowadzi przy pomocy władz państwowych i samorządowych akcje, mającą na celu zapewnienie górnikom odpowiednich warunków mieszkaniowych. W wyniku tej akcji wybudowano kilkanaście kolonii robotniczych i przeprowadzono remont tysięcy mieszkań. Lokalne braki w załogach produkcyjnych zlikwidowano również częściowo przeniesieniem do produkcji pewnej liczby pracowników, zatrudnionych dotychczas przy robotach ubocznych.

Plan wymiany kulturalnej
między Polską i Czechosłowacją

Warszawa. (PAP) 9 bm. zostały zakończone obrady Komisji Mieszanej dla realizacji umowy kulturalnej między Polską a Czechosłowacją. Trzydniowe obrady doprowadziły do uchwalenia planu pracy na rok 1948.

Plan ten przewiduje zacieśnienie kontaktów kulturalnych i oświatowych m. in. przez utworzenie w obu krajach specjalnych ośrodków kulturalnych, wymianę doświadczonych na polu nauki, oświaty i sztuki, wymianę studentów, filmów, specjalne audycje radiowe, odczyty, wycieczki itp.

Przewidziane w planie ośrodki te będą miały na celu szerzenie wiadomości o kulturze Czechosłowacji w Polsce i odwrotnie. Do zadań ośrodków kulturalnych, które będą posiadały oddziały we wszystkich większych miastach obydwu krajów, należeć będzie nawiązywanie i zacieśnianie sto-

sunków naukowych między obydwoioma krajami poprzez specjalnie zorganizowane w tym celu wydziały naukowe, które dążyć będą do ułatwienia studiów sławistycznych. Ośrodki współpracować będą z lektorami uniwer-

Dziś

St. W. Balicki

Węgry znane
i nieznane

syleckimi; zaopatrzone będą w sale lektorskie potrzebne do studiów, w biblioteki i czytelnie, zawierające materiały dotyczące wiadomości o Czechosłowacji w Polsce i odwrotnie.

Ośrodki kulturalne będą organizować kursy językowe, odczyty, pokazy filmowe, wystawy, wieczory dyskusyjne, koncerty itd. Przewidziane jest organizowanie specjalnych bibliotek ruchomych oraz księgarni, ewentualnie stoisk z wyrobami sztuki ludowej oraz przemysłu artystycznego. Do zadań Ośrodków należeć będzie wręczyć wydawanie biuletynów, lub czasopism, poświęconych sprawie zbliżenia kultury polskiej i czechosłowackiej.

Przewidziano, że w r. 1948 obie strony ustalą na wspólnych konferencjach statuty i projekty organizacyjne ośrodków kulturalnych.

Grotewohl stwierdza:

Demokratyczna myśl niemiecka
może się rozwijać tylko w strefie radzieckiej

Berlin. (PAP) Przewodniczący socjalistycznej partii jednności Otto Grotewohl ogłosił w dzienniku „Neues Deutschland” obszerny artykuł pt. „Co powinniśmy uczynić”, w którym nawiązał najbardziej palące zagadnienia niemieckie.

Niemcy — zdaniem Grotewohla — znajdują się dziś w ośrodku międzynarodowego naprężenia. Cele okupacji Niemiec, jasno sprezywane w układzie poczdamskim, zostały zniekształcone przez postępowanie mocarstw zachodnich. Jedynie Związek Radziecki, prowadzący konsekwentną politykę w sprawie Niemiec, pozostał wierny zasadom określonym w Poczdamie, które miały prowadzić do zupełnego rozbrojenia Niemiec i do zlikwidowania tych gałęzi przemysłu, które mogłyby posłużyć do nowej produkcji wojennej.

„Nie chcemy ani Bizonii, ani Trizonii — pisze Grotewohl — ale chcemy mieć Niemcy zjednoczone, takie Niemcy, w których uprawiana będzie jednolita, pokojowa, demokratyczna polityka. Jeżeli przez fałszywą politykę w Niemczech zachodnich ludność strefy wschodniej pozbawiona będzie możliwości przebywania na terenie zjednoczonego państwa, to znajdzie ona sama drogę do lepszego przyszłości, rozwijając na swoim terenie wzmoczoną produkcję żywności i towarów, przeprowadzając do końca doniosłe posunięcia polityki, zmierzającej m. in. do ukarania byłych hitlerowców i wciągnięcia wszystkich twórczych sił narodu do pożytecznej współpracy nad odbudową”.

Grotewohl w następujący sposób sformułował swe konkretne żądania pod adresem mocarstw okupacyjnych:

1) Dokładne określenie rozmiarów reparacji wojennych i wysokości kosztów okupacji, 2) Ustalenie sposobu działania i kompetencji niemieckich Komisji Gospodarczych, 3) Wyjaśnienie sytuacji w sprawie dostaw żywności, 4) Przeprowadzenie do końca denacyfikacji.

Artykuł Grotewohla został przyjęty przez opinię niemiecką jako odpowiedź na ogłoszoną we Frankfurcie Kartę Bizonii.

Ostre walki
w Kaszmirze

Nowe Delhi. (SAP) W okolicach Naoszera, w prowincji Dżammu, wojska indyjskie stoczyły dwugodzinną bitwę z plemionami pogranicznymi. Komunikat indyjskiego ministerstwa obrony narodowej podaje, że w bitwie tej zginęło 1.900 przeciwników. Straty armii indyjskiej oceniane są na 29 zabitych i 91 rannych.

Atak na Naoszera dokonany został przez oddziały, liczące 11.000 wojowników, dobrze zorganizowane i dobrze uzbrojone. Komunikat podaje również, że armia indyjska rozbiła znaczny oddział najeźdźców w okolicach Punch.

Konkurs na sygnał
rozgłośni wrocławskiej

Warszawa. (PAP) Rozgłośnia Polskiego Radia we Wrocławiu ogłosiła konkurs na nowy sygnał radiostacji wrocławskiej zawierający motyw muzyczny Ziemi Odzyskanych. W konkursie może brać udział każdy. Termin nadsyłania projektów upływa dnia 24 marca br.

Nagroda wynosi zł 25.000.

Jak przygotowywano wojnę w 1939 r.

Zbrojenia niemieckie
za amerykańskie pieniądze

W dzisiejszym numerze zamieszczamy dalszy ciąg sensacyjnych dokumentów, rzucających światło na stosunki pewnych państw z Niemcami Hitlera.

Moskwa. (API)

Falszerze amerykańscy i ich anglo-francuscy współpracownicy usiłują wywołać wrażenie, jakoby przygotowania do drugiej wojny światowej rozpoczęły się jesienią 1939 roku. Ktoż jednak nie wie, że przygotowania do wojny rozpoczęły się w Niemczech bezpośrednio po przyjeździe Hitlera do władzy. Hitlerowski reżim zaś został utworzony przez monopole niemieckie z pełną aprobatą sfer rządzących Wielkiej Brytanii, Francji i Stanów Zjednoczonych.

Przygotowując się do wojny, Niemcy musieli odbudować i rozwinąć swój ciężki przemysł metalurgiczny i zbrojeniowy w Zagłębiu Ruhry.

Po klęsce, poniesionej w pierwszej wojnie światowej, Niemcy nie mogli dokonać tego zadania własnymi siłami w ciągu krótkiego czasu. Imperializm niemiecki otrzymał wtedy silne poparcie ze strony Stanów Zjednoczonych. Amerykańskie banki i trusty, rozwijające swą działalność w pełnym porozumieniu z rządem Stanów Zjednoczonych, otworzyły miliardowe kredyty dla Niemców, które zostały wykorzystane dla odbudowy i rozwoju potencjału wojennego Niemiec.

Decydującą rolę w odbudowie niemieckiego potencjału wojennopremysłowego odegrał tzw. rezeracyjny „plan Dawesa”, przy pomocy którego Stany Zjednoczone i Wielka Brytania zamierzały uzależnić przemysł niemiecki od amerykańskich i brytyjskich trustów. Plan Dawesa otworzył drogę kapitałom zagranicznym do Niemiec.

W ciągu 6 lat, od 1924 do 1930, przepływ zagranicznego kapitału do Niemiec wynosił około 15 miliardów marek pożyczek długoterminowych i przeszło 6 miliardów marek pożyczek krótkoterminowych. W rezultacie nastąpił gigantyczny wzrost ekonomicznego i wojennego potencjału Niemiec.

Bliskie stosunki
z koncernami Rzeszy

Po konferencji monachijskiej w roku 1938, amerykański trust „Standard Oil” zawarł z „I. G. Farbenindustrie” układ, na podstawie którego niemiecki koncern chemiczny otrzymał prawo do udziału w zyskach ze sprzedaży produkowanej w Stanach Zjednoczonych benzyny dla samolotów. W zamian za to I. G. Farbenindustrie zrezygnowała z eksportu syntetycznej benzyny z Niemiec. Układ ten umożliwił rządowi hitlerowskiemu zbieranie zapasów benzyny dla celów wojennych.

Również przemysł brytyjski utrzymywał ścisłe stosunki z prze-

mysłem niemieckim. Przykładem ścisłych stosunków kapitalistów amerykańskich i angielskich z kapitalistami niemieckimi jest znany bank Schroedera, związany z niemieckim trustem przemysłu stalowego „Vereinigte Stahlwerke”, utworzony przez Stinnesa, Thyssona i innych magnatów przemysłowych Zagłębia Ruhry. Z bankiem tym była również związana firma prawnicza „Sullivan and Cromwell”, na której czele stał John Foster Dulles, pierwszy doradca Marshalla.

W finansowaniu przemysłu niemieckiego brał również udział jeden z największych banków nowojorskich „Dillon Reed and Co.”. Dyrektorem tego banku był przez wiele lat obecny minister obrony Stanów Zjednoczonych, Forrestal.

Opierając się na tak obfitej pomocy zagranicznej, Niemcy mogli w ciągu krótkiego czasu utworzyć potężną bazę przemysłu wojennego.

Falszerze historii — czytamy w komunikacie radzieckiego biura informacyjnego — pragnęliby zapomnieć o tym, usiłując zwinąć się od odpowiedzialności za swoją politykę, która oznaczała uzbrojenie hitlerizmu w nowoczesną broń i doprowadzenie do drugiej wojny światowej, która stała się nieznana w dziejach katastrofą.

Umowy Hitlera
z państwami zachodnimi

Komunikat stwierdza następnie, że pomocy gospodarczej dla Niemiec towarzyszyła równoległa akcja polityczna Anglii i Francji. Kraje te prowadziły politykę koncesji na rzecz Niemiec. Po doświadczeniu Hitlera do władzy podpisano w roku 1933 w Rzymie pakt czterech między W. Brytanią, Niemcami, Francją i Włochami. Wielka Brytania i Francja rozbiły później konferencję rozbrojeniową, na której rząd radziecki wystą-

Pod znakiem poważnych
sukcesów przemysłowych
rozpoczął się nowy rok w Związku Radzieckim

Moskwa. (PAP). Nowy rok w Związku Radzieckim rozpoczął się pod znakiem dalszych poważnych sukcesów, osiągniętych przez przemysł. Świadczą o tym dane o wykonaniu planu styczniowego przez największe ośrodki przemysłowe państwa.

Tak znaczne sukcesy są wynikiem wzmagającego się co raz bardziej wysiłku pracy, ogarniającego dziesiątki milionów robotników radzieckich. Wzmocnienie siły nabywczej rubla również poważnie wpływa na wzrost wydajności pracy.

Nawiązując do tych sukcesów, wczorajsza „Prawda”, wskazuje na olbrzymi kontrast między sytuacją w Związku Radzieckim a położeniem w krajach kapitalistycznych, a zwłaszcza w Stanach Zjednoczonych, gdzie odbywa się

pil z projektem zawarcia paktu o nieagresji.

Anglia i Francja okazały Hitlerowi pomoc w wykorzystaniu wrogiej wobec ZSRR pozycji ówczesnej Polski, w wyniku czego zawarty został niemiecko-polski pakt o nieagresji. Był on Hitlerowi konieczny dla rozbicia zwoleńników zasady zbiorowego bezpieczeństwa. Na przykładzie paktu

Zasada bezpieczeństwa zbiorowego
ignorowana przez Anglię i Francję

W tym okresie jedynie Związek Radziecki prowadził konsekwentną politykę pokoju, broniąc niezawisłości Abisynii i legalnego rządu republikańskiego w Hiszpanii. Liczne wnioski radzieckie, zmierzające do utworzenia silnego systemu bezpieczeństwa zbiorowego zostały odrzucone przez Ligę Narodów, której pracami kierowała Wielka Brytania i Francja. Anglo-francuskie koła przypuszczały bowiem, że zaspokojwszy agresorów hitlerowskich pewnymi koncesjami na zachodzie, będzie można skierować ich później na wschód przeciwko Związkowi Radzieckiemu.

Niektóre koła usiłują wprowadzić w błąd opinię publ. i głoszą, że Litwinów został usunięty ze stanowiska ministra spraw zagranicznych, gdyż prowadził politykę zbiorowego bezpieczeństwa. Koła te starają się zasugerować, że rząd radz. był przeciwny bezpieczeństwu zbiorowemu. Trudno o większy nonsens. Litwinów nie prowadził swej własnej polityki, lecz politykę rządu radzieckiego, a rząd radziecki — jak wszystkim wiadomo — i jego przedstawiciele, walczyli w ciągu całego okresu przedwojennego o zbiorowe bezpieczeństwo.

Jeśli chodzi o mianowanie Molotowa na stanowisko komisarza ludowego spraw zagranicznych, to rzecz zupełnie naturalna, że w skomplikowanej sytuacji, w której trwały przygotowania agre-

niemiecko-polskiego Hitler wskazywał światu, że Europie nie jest potrzebna zasada zbiorowego bezpieczeństwa, lecz dwustronne porozumienie.

Następnie Hitler zawarł z W. Brytanią tzw. układ morski i przy cichym poparciu Wielkiej Brytanii i Francji podjęły Włochy i Niemcy akcje agresywne w Abisynii i Hiszpanii.

Dwie linie polityki
międzynarodowej

Odrzucenie zasady bezpieczeństwa zbiorowego przez mocarstwa zachodnie nie było przypadkowe. W okresie tym zarysowały się dwie linie w polityce międzynarodowej. Pierwsza polegała na walce o pokój, o organizację bezpieczeństwa zbiorowego, o przeciwdziałanie

Trzeba demaskować podżegaczy

Marsz. Tito nie wierzy w wojnę

Belgrad. (PAP) Marszałek Tito wygłosił wielkie przemówienie w Belgradzie do jugosłowiańskich przywódców państwa. W mowie swojej marszałek poruszył szereg

Kryzys grozi
Stanom Zjednoczonym

WASZYNGTON. (API) Korespondent waszyngtoński dziennika „Le Monde” stwierdza, że w ostatnich dniach zmniejsza cen na artykuły rolnicze w St. Zjednoczonych przybiera katastrofalne rozmiary.

Autor korespondencji, zaopatrując swój artykuł w tytuł „Czy spadek cen zboża oznacza kryzys USA” stwierdza, że trudności gospodarcze St. Zjednoczonych w latach 1920-21 zaczynały się podobnie.

WARSZAWA. (PAP). Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie skazany został na 5 lat więzienia Stanisław Trembecki — kierownik ekspozytury Ubezpieczalni Społecznej w Łowiczu, który wykorzystując swe stanowisko służbowe dopuścił się defraudacji.

Anglo-amerykańskie targi
o wpływy na Środkowym Wschodzie

Rzym. (PAP). Waszyngtoński korespondent dziennika „Al Mysl” donosi — powołując się na wiarogodne źródła — że w końcu grudnia ub. roku między przedstawicielami rządów Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych miały miejsce tajne rokowania w sprawie rozdzielenia stref wpływów na Środkowym Wschodzie oraz związanych z tym zagadnień wojskowych.

Wynikiem tych narad ma być zawarcie tajnego układu wojskowego, który ma zagwarantować wyłączność wpływów anglosaskich na Środkowym Wschodzie. Traktat przewiduje m. in. wspólną akcję obu kontrahentów przeciwko ruchom wywoleńskim tamtejszych narodów, ochronę inwestycji przemysłowych, jak również zabezpieczenie interesów gospodarczych i wojskowych. Dziennik podkreśla jednak, że Amerykanie, przyjąwszy propo-

Kreska o polityce.

agresji zjednoczonymi siłami narodów pokojowych. Po linii tej szedł Związek Radziecki, który konsekwentnie i stanowczo bronił interesów wszystkich większych i małych narodów.

Druga linia polegała na odrzuceniu projektów zorganizowania bezpieczeństwa zbiorowego, oraz na odmowie współdziałania przeciwko agresji, co nieuchronnie sprzyjało wzrostowi aktywności krajów faszystowskich i wywołaniu wojny.

Z wyżej przedstawionych faktów wynika, że agresja hitlerowska stała się możliwa, ponieważ:

1. Stany Zjednoczone pomogły Niemcom odbudować w ciągu krótkiego czasu potencjał wojenny i

gospodarczy, uzbrajając w ten sposób agresorów niemieckich.

2. Odrzucenie zasady bezpieczeństwa zbiorowego przez Anglię i Francję spowodowało rozbicie szeregu pokojowych narodów i otworzyło drogę dla niemieckiej agresji.

Gdyby Stany Zjednoczone nie finansowały odbudowy ciężkiego przemysłu niemieckiego, a Anglia i Francja uznały zasadę bezpieczeństwa zbiorowego i zorganizowały wraz ze Związkiem Radzieckim kolektywny system obronny przeciwko niemieckiej agresji, — wówczas historia potoczyłaby się w inny sposób. Agresja hitlerowska nie miałaby dostatecznej ilości broni.

W zakończeniu przemówienia marsz. Tito wyraził głębokie przekonanie, że nie dojdzie do wojny, jeżeli będzie się codziennie demaskować prowokatorów i podżegaczy wojennych oraz pokaże się prawdę ich narodom, ponieważ bez współdziałania tych narodów nie będą nigdy w stanie wszcząć wojny.

Przegląd prasy

Zrywamy z prymitywną
gospodarką rolną

Sprawa podniesienia produkcji rolnej poruszana była w wypowiedziach min. Dąb-Kociola i min. Mince którzy wskazali na zaniechanie działań naszej gospodarki rolnej i potrzebie ich uaktywnienia. „Rzeczpospolita” omawiając dyskusję, jakie rozwinęły się nad tym zagadnieniem na Zjazdach Rolniczych, pisze:

„Cele Okręgowych Zjazdów Rolniczych wytyczone zostały na najbliższych odcinkach produkcji rolnej i hodowlanej, u nowocześniejsi wsi, oświaty zawodowej, uspołecznienia, spółdzielczości itd. Referaty, dyskusje i powzięte na Zjazdach uchwały świadczą, że wieś polska zdaje sobie doskonale sprawę z obowiązku wyników z racji pełnoprawnego władania ziemią, że idea postępu na wsi, przede wszystkim więc zerwanie z prymitywną gospodarką rolną, musi być realizowana bez żadnych zastrzeżeń w tempie dyktowanym przez obecną rzeczywistość”.

Schuschnigg wyklada
o... demokracji

„Robotnik” przypomina, że za kilka dni przypada czternasta rocznica zbrojnego powstania robotników Wiednia przeciwko austriackim faszystom pod znaku Dollfussa, Feya i Schuschnigga i w związku z tym stwierdza:

„Właśnie w tym momencie, o statni z tej nieświętej trójcy, Kurt von Schuschnigg przypominał się światu. Człowiek, który jako najbliższy współpracownik Dollfussa brał udział w organizowaniu pogromu czerwonego Wiednia, a jako minister sprawiedliwości ówczesnego rządu austriackiego wystąpił na szubienicę i do więzień obrońców austriackiej demokracji — wypłynął znowu na powierzchnię życia publicznego. Oczywiście w Ameryce. Senat uniwersytetu w St. Louis zaprosił go bowiem właśnie na jedną ze swych katedr. Profesor Schuschnigg będzie teraz kształcił młodzież amerykańską. I to w dziedzinie najbliższej jego specjalności. Bo tytuł wykładów inauguracyjnych profesora Schuschnigga brzmi: „Nowoczesne państwo demokratyczne”...

Na drogach przyjaźni i współpracy

Zakończone obecnie w Warszawie obrady Komisji Mieszanej do realizacji umowy o wymianie kulturalnej polsko-czechosłowackiej, były logicznym uzupełnieniem tych wskazań, jakie wytyczyły dla obydwu państw z podpisanej w dniu 10 marca ub. r. paktu o wzajemnej przyjaźni i współpracy. Pakt ten kładł nie tylko kres dawnym nieporozumieniom, ale praktycznie rozpoczął całkiem nową erę w dziejach dwóch bratnich narodów słowiańskich.

Zadane jednak akty dyplomatyczne, czy najbardziej ścisła wymiana towarowa, nie dadzą konkretnego wyniku bez odpowiedniej podbudowy psychologicznej. Dlatego też w obu krajach powstana już w najbliższym czasie ośrodki wymiany kulturalnej.

Artysci, dziennikarze, studenci, czy młodzież obydwu narodów będą mieli możliwość wyjazdów, bliskiego zapoznania się z dorobkiem bratniego narodu. Podobna akcja zostanie przedsięwzięta, jeśli chodzi o masy pracownicze, zrzeszone w związkach zawodowych, czy organizacjach społecznych itp. Będziemy oglądać na scenach polskich najnowsze sztuki czeskie, tak jak Czechosłowacja będzie miała możliwość zapoznania się z tą dziedziną naszej twórczości. Nawładzemy jak najściślej współpracę w dziedzinie filmu. Rozbudujemy katedry uniwersyteckie, poświęcone badaniu dorobku kulturalnego obu narodów, ułatwiające młodej inteligencji polskiej i czeskiej pożyteczne się studium nad życiem najbliższego sąsiada. Doprowadzimy rychło do rozbudowy normalnej wymiany turystycznej, usuwając wszelkie trudności, które mogłyby ją hamować.

A ponieważ po obydwu stronach łączącej dziś Polskę i Czechosłowację rozległej granicy jest stnowczo dobra wola i głębokie przekonanie o słuszności wspólnych dróg, przeto niewątpliwie już w najbliższym czasie możemy spodziewać się poważnych osiągnięć. I nie ma chyba ani w Polsce, ani w Czechosłowacji człowieka, który by nie rozumiał doniosłości zbliżenia polsko-czechosłowackiego w dobie obecnej.

S. Ku.

Czy Bevin
ustąpi?

Paryż. (PAP). Dziennik skrajnie prawicowy „Aurore” podaje wiadomość swego korespondenta z Londynu o możliwości zastąpienia Bevin na stanowisku ministra spraw zagranicznych Wielkiej Brytanii przez Stafforda Crippsa.

Powodem ewentualnej dymisji Bevin miałoby być niepowodzenie jego polityki na Środkowym Wschodzie oraz trudności w realizacji „bloku zachodniego”.

Decyzja Rady Powierniczej
Jerozolima pod zarządem ONZ

Lake Success. (API) Komitet Rady Powierniczej Narodów Zjednoczonych opracował projekt statutu dla Jerozolimy co jest pierwszym konkretnym przejawem wykonania decyzji ONZ o podziale Palestyny na dwa niezależne państwa.

Statut składa się z 45 artykułów i przewiduje, że Jerozolima pozostanie pod zarządem Narodów Zjednoczonych wykonujących władzę za pośrednictwem Rady Powierniczej i gubernatora

wyznaczonego na okres 3 lat. Przyszły gubernator Jerozolimy obdarzony został szerokimi uprawnieniami i posiada dużą władzę na wypadek „specjalnych okoliczności”, które on sam może określić.

Projekt statutu dla m. Jerozolimy, które nazwane zostało „miastem międzynarodowym”, przedłożony zostanie do zatwierdzenia na najbliższym zebraniu Rady Powierniczej w dniu 18 lutego br.

Tygodnik

„PRZEKRÓJ”

rozpoczął w nr 148 druk sensacyjnej powieści — scenariusza

pt.
MONSIEUR VERDOUX
(komedia zabójstw)
Autor
CHARLIE CHAPLIN

557

Otwarto granicę
hiszpańsko-francuską

Paryż. (PAP) W nocy z poniedziałku na wtorek granica francusko-hiszpańska została oficjalnie otwarta. Granica była zamknięta przeszło 2 lata.

St. W. Balicki

Węgry znane i nieznane

(Korespondencja własna „Dziennika Zachodniego“)

Ksawery Pruszyński, gdy w sekretariacie redakcji usłyszał, że wyjeżdżam „za granicę“, serdecznie ironizował: „Budapeszt — to jest zagranica“.

Wydaje mi się, że w tym żarcie było niewątpliwie coś więcej niż zestawienie z polkniętymi przez niego w podróży literackich, wojennych i dyplomatycznych, przestrzeniami geograficznymi. Była na pewno już nam przyrodzona świadomość jakże bardzo wspólnych z Węgrami rozdziałów historii, która od pięciu stuleci nie notuje spraw spornych; była tradycja kształtowany bujny sentyment, wpajany nawet poprzez przysłowie: „Polak, Węgier — dwa bratanki...“ było i przeświadczenie, iż w ramach nowych dziejów narodów i państw jest szczególnie miejsce na wskrzeszenie dawnych romantycznych uczuć, łączących Polskę z Węgrami, i wzmocnienie ich nową, bogatszą i mądrzejszą, a przez to i twórczą treścią. Wówczas wyraz „granica“ — mieć będzie zupełnie inne znaczenie.

Pod Parkanami, jeszcze na terytorium Czechosłowacji, budzę się z bardzo nieuporządkowanym bagażem wiedzy i niewiedzy o wspólnym Węgrzech, tych prawdziwych, co wiodąc żywot pod powierzchnią polityki Horthy'ego i Szalasięgo, zwyciężyli przed kilku miesiącami ostatecznie i ugruntowali swoją ludową wolność. Rok 1948 — ma duchem Centenarium, stulecia Wiosny Ludów, nasyci wszystkie przejawy bytu państwowego Węgrów. Fakt, że rok ten rozpoczęty „Tygodniem Polskim“ i podpisaniem przez Polskę z Węgrami tzw. Konwencji Kulturalnej, ma szczególnie dla nich — przysną się do tego — doniosłe znaczenie.

Sobieski i... węgiel

Jadący z nami drugi obok Stefana Ołtwinowskiego kapeluszuwaj u-pior Krakowa, entuzjasta polskości i rubaszny apostoł kultury węgierskiej, dr Tibor Csorba, zwraca mi uwagę, że tu niedaleko istnieje tablica, poświęcona polsko-szwedzkiemu braterstwu broni, ratującemu pod wodzą Sobieskiego kraje nad-dunajskie od Turków.

Ale ja przede wszystkim widzę czekające na graniczną odprawę łańcuchy polskich wagonów z polskim węglem i koksem, przeznaczonym dla narodowego przemysłu węgierskiego. I trudno nie przypomnieć w tym momencie, ile już istnień ludzkich, ile bogactw narodowych różnych państw uratował nasz wspólny zwycięski oręż — polski węgiel. Wśród osób towarzyszących polskiej delegacji rządowej na Węgry, znajduje się i jego nowoczesny, romantyczny bohater-górnik Frysztański. Śląski węgiel z Rybnika i z Wałbrzycha już w pierwszych dniach istnienia republiki węgierskiej ułatwił utrzymanie na Węgrzech ruchu kolejowego i dowóz żywności do Budapesztu, podtrzymał działalność miejskiej gazowni. Polski kolejarz do węgierskich składów

towarów, przysyłanych na Śląsk, dołączał tabor węgierski, znajdujący się na ziemiach naszych.

Czerwony marmur

Posuwamy się wolno po zniszczonym nasypie i odbudowywanym torze. Z lewej — jeszcze Słowaczyna z przylepionymi do skał domkami; pługi w trzeciej dekadzie stycznia (!) odwalają skiby już wiosennymi sokami nasycionej ziemi. Z prawej pod biega nagle pod tor wspaniały łuk srebrem w potokach słońca kipiącego Dunaju.

Rzucamy się do okien, bo za Dunajem węgierskie Gniezno — Ostrzyhom (Esztergom), najstarsze biskupstwo i siedziba prymasa, według tradycji — miejsce urodzenia twórcy węgierskiego państwa, Stefana, czyli św. Szczepana, chrzczonego podobno przez św. Wojciecha. Stąd z Ostrzyhomia szedł w wiekach późniejszych czerwony marmur do katedry w Gnieźnie. Marmur do wawelskiej kaplicy Zygmuntołwskiej też pochodzi z Węgier. Nawet takimi szczegółami o wadze marmuru cieszą się tradycje polsko-węgierskie.

Romans Kazimierza

Na wiosnę 1330 roku jeden z magnatów węgierskich, Felician Zah, dokonał na zamku w Wyszehradzie zamachu na króla Karola Roberta, dostawczy się do jadalni w czasie obiadu. W obecności królowej Elżbiety, siostry Kazimierza Wielkiego i małych dzieci królewskich, rzucił się z dobytym mieczem na króla. Król uchylił się a Zah zranił zastąpił króla królową w rękę tak, że odciał jej 4 palce u prawej dłoni. Dworzanie, którzy nadbiegli, roznieśli zamachowca, cała jego rodzina została za to wyteplona. Córce Zaha, Klarze, przebywającej na dworze Elżbiety, odcięto za karę po 4 palce u obu rąk oraz wargi i obwołano ją publicznie na dowód kary „za zdradę króla“.

Kroniki obce, a wśród nich i nasz Długosz, podają jako przyczynę zamachu Zaha fakt, iż młody brat królowej Kazimierz, późniejszy nasz

Ale oto dochodzą nowe. W Ostrzyhomiu, mówią mi Csorbiowie, działał w czasie wojny zasłużony dla Polaków burmistrz, dr Ether, który nauczył się zresztą po polsku, rozwijał działalność filantropijną, pomagając i w polityczno-wojskowej; tu był „obóz“ kurierów. Nazwisk węgierskich, godnych trwałej pamięci u Polaków, narastać będzie w czasie podróży mnóstwo; zanim uporządkowanie pamiętnikarstwa i dokumentów utrwalą wszystkie, choć kilka ogniskować będzie musiało trwałość uczuć wdzięcznego narodu polskiego.

Ostrzyhom usteępuje miejsca Wyszehradowi, malowniczo rozrzuconemu na stokach wzgórz „od fal Dunaju po ruiny zamczyska na szczytach. Wspomnienie po wspaniałościach (z ogrodami wiszącymi) Ludwika Wielkiego, noszącej i polską koronę. Przedstawiciel naszej nauki na uroczystości budapeszteńskie, od wielu lat związany silnie z nauką węgierską, prof. U. J. Jan Dąbrowski, daje od razu komentarz do pejzażu.

niem przeróżnych węzłów krwi i węzłów uczuciowych polsko-węgierskich, czy też dokumentem poważnego powinowactwa staroszlacheckich indywidualności i charakterów obu narodowości: jest także „smaczny“ epizodem reportażu.

Ale i oto jego treść ulega zmianie. Nowe Węgry witają na swojej stacji granicznej pierwszą oficjalną reprezentację rządu polskiego z min. Skrzyszewskim i min. Olszewskim na czele, oraz towarzyszące im osoby, reprezentujące samorząd, związki zawodowe, naukę, literaturę, muzykę i prasę. Jesteśmy już w kraju, który przed pierwszą wojną światową liczył blisko 300.000 km kwadr., a którego obszar wynosi dziś mniej niż nasze Ziemie Odzyskane, bo 92.663 km kwadr. przy 9 milionach ludności, z czego z górą milion liczy stolica. Jesteśmy w kraju, który na przestrzeni trzydziestu lat, dwukrotnie stanął na stronie imperializmu i zbrodni niemieckich, dwukrotnie poniósł klęskę, nie zawinioną przez naród. Na psychice ludności powinny się być te fakty odbić niezwykle silnym wstrząsem. Może naszych dziesięć dni pobytu na Węgrzech ułatwi nam wysłuchanie przemian?

Pierwsze spotkania

Z pomocą przychodzą już pierwsze spotkania w pociągu, choć jeszcze bardzo oficjalne, oraz gazety, po które sięgamy od razu. Wprawdzie jeden z wiceministrów oskarżył mnie o najgorszy języczek i faryzeizm, że trzymając dziennik węgierski w ręce udaję, że rozumiem, nie mniej instynkt dziennikarza umie czytać spały we wszystkich językach, a pośrednictwa z niesamowitym językiem węgierskim pojeźdźcy się chętnie koleży Bogucki z PAP-a i Bahdaj z SAP-a, którzy lata wojny spędzili na pracy w polskim dziennikarstwie w Budapeszcie, ba, nawet Bahdaj, jako Jan Kot (przez jedno „t“), w węgierskim piśmie, jawnie antyniemieckim, drukował swe nowele.

Głosy prasy

— Jeszcze żadnej uroczystości nie przygotowaliśmy tak starannie i z taką radością — jak „Tydzień Polski“ — mówią nam Węgrzy. A prasa napisze: „Nowa polityka polska służy sprawie pokoju i przyjaźni. Wspólne doświadczenia historyczne w stosunku do Niemiec

Powitanie polskiej delegacji rządowej na dworcu w Budapeszcie. Poseł R. P. Fiderkiewicz (z lewej) wita przedstawicieli delegacji rządowej z min. Skrzyszewskim (z prawej) na czele.

nauczyły te dwa narody szukać takich podstaw politycznych, które zapewnią trwały pokój, rozkwit narodowy i spokój wewnętrzny... Kiedy więc obecnie naród polski i naród węgierski nowym dokumentem dyplomatycznym głosi starą, nigdy niezraną przyjaźń, służy dobru nie tylko własnemu, ale i dobru swoich sąsiadów i kładzie podwaliny pokójowi i bezpieczeństwu. Z takimi uczuciami i myślami wita każdy Węgier gości polskich i życzy im, żeby ich praca w nowo powstałej Europie przyniosła szczęśliwe wyniki“ („Kis Ujsag“, organ partii drobnych rolników). — „Nie wątpimy, iż ten pierwszy krok i podpisanie konwencji kulturalnej pogłębia jeszcze bardziej istniejącą już przyjaźń pomiędzy naszymi narodami. Nie wątpimy, iż po tych krokach nastąpią dalsze“ — wyraża przekonanie „Szabadsag“, gazeta komunistów.

Nowy świat demokracji ludowych, przekreśliwszy imperializm państw, wszystkim pracującym warstwom narodów dając tę samą wartość i wskazując nowe, istotniejsze cele, — umożliwi swoim przedstawicielstwom zawieranie układów nie podszytych nieszczerością, egoizmem i podstępem, lecz będących rzeczywistej wzajemną współpracą i pomocą. Takie układy zmieniają treść słowa: „granica“.

„Tydzień Polski“ w Budapeszcie i podpisanie Konwencji Kultural-

Nowa treść słowa „granica“

Granice „nie są już więcej grodzącymi barykadami“ — oświadczył wówczas prezydent węgierskiej republiki, Zoltan Tildy, ale „łącza narody i państwa“ — postawił kropkę nad i Piotr Groza. Traktaty te, podpisane przez Węgry z krajami oddzielnymi dotąd — zresztą po obu stronach rozrośniętym — poczuciem krzywdy, morzem niechęci i rozdmuchiwaną nienawiścią, są uduku-mentowaniem zrozumienia zwłaszcza przez Węgry, iż ich wolność i rozwój uwarunkowane są przyjaźnią sąsiedzką i współpracą.

Wskrzeszanie dawnej czystej przyjaźni z Polską, tym cenniejsze, że żaden z obu narodów nie stoi przed widmem katastrofy, jak to było w latach 1831, 1848, 1863 czy 1939, — ma dla Węgrów jeszcze inne, bardzo pouczające znaczenie. Wskazał na nie bardzo dobitnie w artykule wstępnym tygodnika „Uj Magyarorszag“ (redagowanego przez bezpartijnego podsekretarza stanu w Min. Spraw Zagranicznych, Iwana Boldizsara), min. Ernest Mikalyfi, obecnie szef Kancelarii Cywilnej Prezydenta i przewodniczący Tow. Węgiersko-Polskiego, gdy napisał: „Do tego porozumienia dochodzi w ten sposób, że sięgamy jedni w stronę drugich przez trzeci kraj. Prędzej zawieramy przyznanie z Polską, jak z naszym północnym sąsiadem — Czechosłowacją. Trzeba teraz z tego wysnuć wniosek, że i to spóźnione porozumienie musi przynieść do skutku. To, co według naszego przekonania cofało nas wstecz, co nas rozgraniczało według przekonania z minionej epoki, nie jest możliwe w dzisiejszym świecie... Trzeba, by ten gorący prąd przyjaźni i miłości, który płynie między Węgrami i Polską, stopił spoczywające pośrodku lody“...

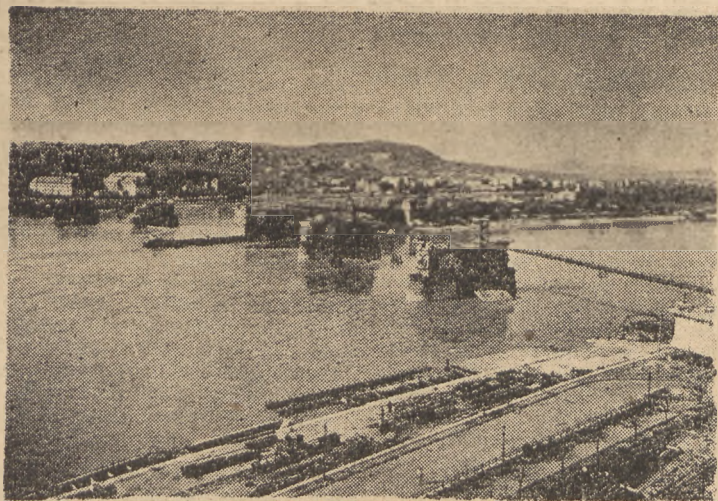
Nic nas nie dzieli...

Toteż z wielką uwagą wysłuchają na konferencji prasowej dziennikarze węgierscy oświadczenia min. Olszewskiego, gdy na rzucone pytanie o stosunkach polsko-czechosłowackich stwierdził, iż zakreślona układami współpracą rozwija się po myślnie, a dotychczasowe kwestie sporne rząd polski jest zdecydowany załatwić w oznaczonym terminie w duchu przyjaźni i wzajemnego zrozumienia narodowych potrzeb. Zagadnienie zaś polsko-węgierskie ujął min. Olszewski bardzo zwięźle i bardzo mocno: „Nic nas nie dzieli, wszystko łączy!“

Jakby rozwinięciem tego stwierdzenia są zdania min. Mikalyfi, zwracające jego rodakom — a i nam — uwagę, iż przyjaźń polsko-węgierska ułatwić tylko może rozwiązanie naszych wewnętrznych problemów, bliższych niż w innych krajach. „Podobne są społeczne przekroje, podobne dokonane reformy, podobne intencje naszych wrogów wewnętrznych i godna ich zapłata. Możemy się tu jedni od drugich uczyć, możemy dawać rady jedni drugim, wymienić doświadczenia i ułatwiać sobie wzajemnie drogę“.

„Nigdy, jak dziś, historyczna przyjaźń polsko-węgierska nie była tak ważna, tak bogata w treść, tak wolna od romantyzmu, świadoma celu i potrzebna.“

Stan. Witold Balicki

Odbudowa mostu św. Małgorzaty w Budapeszcie (w r. 1946-47).

Publikacje o Chopinie

W Rio de Janeiro ukazała się obszerna 390-stronicowa praca dr. Paes da Cunha, członka Brazylijskiej Akademii Literatury pt. „O monumento musical de Chopin“ (Pomnik muzyczny Chopina).

Przeważająca część książki poświęcona jest omówieniu wszystkich dzieł Chopina. Każdej grupie dzieł autor poświęca dużo własnych uwag, cytując jednocześnie wypowiedzi najpoważniejszych mu-

zykologów zagranicznych (m. in. prof. Jachimeckiego). Dane biograficzne są ujęte w skrótych chronologicznych, zajmujących kilkanaście stron książki.

Praca muzykologa brazylijskiego zawiera poza tym rozdział „Dedykacja w twórczości Chopina“, chronologiczny wykaz koncertów, danych przez Chopina, rozdział poświęcony krytyce dzieł i koncertów chopinowskich oraz inny rozdział, omawiający poemat Norwida „Fortepian Chopina“.

Bibliografia dzieł, podana przez autora, zawiera m. in. pewną ilość nieznanych nam pozycji prac o Chopinie, wydanych w językach hiszpańskim i portugalskim.

Instytut Fryderyka Chopina, w trosce o szerzenie i popularyzowa-

Jeśli się nie jest. Sztuka jest, natomiast stać się piękną, zachowując swą urodę i młodość w ciągu długich lat życia. Trochę stara, dobrych chęci i mały krem „ANIDA“.

Naturalne bowiem tłuszcz zawarte w kremie „ANIDA“, stają się doskonałą odżywką dla skóry, uczynia ją świeżą i młodą.

Wiem, Matowy Anida

nie kultu muzyki Chopina, wydał prace Tadeusza Mayznera pt. „Chopin“, odznaczoną pierwszą nagrodą na konkursie, ogłoszonym przez IFC. Książka została polecona przez Min. Kultury i Sztuki.

Autor w sposób prosty i przystępny zaznacza czytelnika z życiem i utworami Chopina,

Tadeusz Kołodziej.

Rola sektora prywatnego w odbudowie gospodarczej Polski

W ostatnim numerze „Tygodnika Handlowego“ Nr 3 (10), organie Naczelnej Rady Zrzeszeń Kupieckich R. P. ukazała się ciekawa recenzja z ogłoszonej niedawno przez Centralny Urząd Planowania książki pt. „Plan Odbudowy Gospodarczej — Liczby podstawowe“. Publikacja ta zawiera szereg ciekawych cyfr, dotyczących roli sektora prywatnego w planie odbudowy gospodarczej Polski. Z uwagi na doniosłość zagadnienia recenzję z tej książki przedrukujemy poniżej w całości.

Bardzo interesującą jest lektura świeżo ogłoszonego przez Centralny Urząd Planowania tomu pt. „Plan Odbudowy Gospodarczej — Liczby podstawowe“. Choć tutaj o liczby podstawowe do uzasadnienia ustawy z dnia 2 lipca 1947 r. o Planie Odbudowy Gospodarczej. Wydawnictwo to poza uchwyceniem obrazu statycznego naszej rzeczywistości przynosi perspektywę przewidywanego rozwoju.

Wartość tej publikacji zobrazujemy na przykładzie: Dają się słyszeć głosy, że po dokonaniu upaństwowieniu przemysłu oraz po dokonanej rozbudowie państwowej i spółdzielczej sieci dystrybucyjnej, przedsiębiorczość prywatna skurczyła się do

rozmiarów niegodnych szczególniej uwagi. Czy tak jest rzeczywiście? Czy istotnie mamy tutaj do czynienia z ilościami mało znaczącymi?

Nad to pytanie daje nam odpowiedź wspomniany tom „Liczby podstawowe“. Dowiadujemy się z niego następujących szczegółów:

Do sektora prywatnego — w szerszym znaczeniu — należą prywatne przedsiębiorstwa przemysłowe, rzemieślnicze handlowe, transportowe, kredytowe, usługowe, wolne zawody i prywatne gospodarstwa rolne.

W roku 1947 we wszystkich wyżej wymienionych rodzajach zatrudnieni pracowali sił roboczych w wieku 15—59 lat:

w gospodarstwie państwowym	2.094.000
w gospodarstwie spółdzielczym	371.000
w gospodarstwie prywatnym	8.530.000

ogółem: 10.995.000

Jednak potoczna definicja sektora prywatnego jest węższa od

Na tym miejscu interesuje nas właśnie przedsiębiorczość prywatna w węższym tych słów znaczeniu, mianowicie 1) przemysł i odbudowa, 2) rzemiosło, 3) transport i łączność, 4) handel i kredyt.

Gdy więc z powyższego oblicze-

1) w przemyśle i odbudowie	184.000 osób
2) w rzemiośle	698.000 „
3) w transporcie i łączności	6.000 „
4) w handlu i kredycie	450.000 „

ogółem 1.338.000 osób

Te same cyfry dla sektorów państwowego i spółdzielczego wynoszą:

ad 1) gospodarka państwowa	1.182.000
spółdzielcza	129.000
ad 2) gospodarka państwowa	—
spółdzielcza	27.000
ad 3) gospodarka państwowa	506.000
spółdzielcza	3.000
ad 4) gospodarka państwowa	30.000
spółdzielcza	100.000

ogółem gospodarka państwowa	1.718.000
spółdzielcza	259.000

Cyfry powyższe dają dobry pogląd na proporcje zachodzące między trzema sektorami gospodarstwa krajowego. Mierzone ilością zatrudnionych proporcje te wykazują, że sektor prywatny wielkością stosunkowo nieznacznie ustępuje sektorowi państwo-

wemu i pięciokrotnie przewyższa sektor spółdzielczy.

Wszystkie wyżej przytoczone cyfry świadczą, iż przedsiębiorczość prywatna w Polsce nie pozostaje na szarym końcu.

Wczasy studentów Politechniki

Gliwice (fn). Stu pięćdziesięciu studentów Politechniki Gliwickiej udaje się w tych dniach na wczasy do Łąki i Wisły. Koszty pobytu zostały rozłożone w ten sposób, że część ich ponosi Bratnia Pomoc Studentów (250.000 zł), resztę zaś wyrównuje Centralny Zarząd Przemysłu Węglowego. Niezależnie od tego w ramach akcji walki z gruźlicą 15 bm. uda się na obserwację do Cieszyńska 35 studentów, którzy będą następnie umieszczeni w sanatorium w Głuchołazach.

Największa fabryka dachówek

Wrocław (PAP). Na Dolnym Śląsku uruchomiono ostatnio nową wielką fabrykę produkcji dachówek. W Łaskowicach (pow. Żagań) czynne są od miesiąca dwa zakłady, których zdolność produkcyjna wynosiła przed wojną 50 mil. dachówek rocznie. Fabryki te, należące do najbardziej nowoczesnych zakładów tego typu i największych w Polsce, zostały uruchomione w 100 proc. swojej przedwojennej zdolności produkcyjnej.

W tym samym czasie rozpoczęła produkcję nowowbudowana fabryka dachówek w Pogołowie (pow. Wołów), której zdolność produkcyjna wynosi 15 mil. dachówek rocznie.

Muzeum Miejskie w Raciborzu będzie otwarte w tym roku

Racibórz (fg). Muzeum Miejskie, nieczynne od zakończenia działań wojennych, będzie otwarte prawdopodobnie jeszcze w pierwszej połowie br. Uszkodzony gmach muzealny (dawny kościół klasztoru SS. Dominikańskich) przy ul. Pamiętności poddano generalnemu remontowi dzięki pomocy Ministerstwa Kultury i Sztuki, Zarządu Miejskiego i

Posiedzenie W.R.K. w Bielsku

Katowice. — Wojewódzka Rada Kultury zawiadamia, że w sobotę, 14 bm. odbędzie się w Bielsku IV. publiczne terenowe posiedzenie Rady z udziałem wojewody gen. A. Zawadzkiego. W dniu tym Bielsko święci 3-cią rocznicę oswobodzenia. Celem posiedzenia jest przeprowadzenie problemów i przedyskutowanie potrzeb w dziedzinie kultury południowej części województwa.

Porządek obrad: 1. Zagajenie — przewodniczący WRK dr R. Lutman. 2. „Kultura ludowa góralska i kresowa — możliwości wykorzystania jej dorobku” — ref. dr M. Gładysz. 3. Stan i potrzeby kulturalne powiatów: bielskiego — ref. St. Oczo, cieszyńskiego — ref. inż. M. Dyński i pszczyńskiego — ref. T. Szostak. 4. Dyskusja. O godz. 12 przerwa: Otwarcie Muzeum Miejskiego. 5. „Bielsko jako ośrodek regionu” — ref. mgr. J. Grzbień. 6. Przemówienie wojewody gen. Zawadzkiego.

Posiedzenie odbędzie się w salach zamku Sułkowskich (Bielsko, Wzgórze 16a). Początek o godz. 10.

Inwestycje rzemieślników na Opolszczyźnie

Opole. (ZAP). Przybyli na Śląsk Opolski rzemieślnicy upłynili poważne sumy celem uruchomienia przydzielanych im zakładów po niemieckich czy też rozpoczęcia pracy na własną rękę. Poczynione inwestycje oblicza się na kwotę 517 milionów zł. Przeciętnie na warsztat przypada około 100 tysięcy zł.

Młodzież pow. pszczyńskiego organizuje wspólne wodnictwo pracy

Pszczyna (kj). Z inicjatywy Pow. Rady Zw. Zaw. w Pszczynie odbyło się w sali ratusza zebranie przedstawicieli młodzieży wszystkich zakładów pracy w powiecie, z udziałem przedstawicieli OKZZ, partii pol., burmistrza m. Pszczyny Czobera i przewod. Pow. Rady Z. Z. Szczyrb.

Na zebraniu omówiono warunki pracy młodzieży w poszczególnych zakładach. W niektórych fabrykach, jak np. w Mikołowskiej Fabryce Maszyn, młodzież może się poszczęślić pięknymi sukcesami, nie we wszystkich jednak zakładach znajduje potrzebne zrozumienie i opiekę.

Postanowiono zorganizować młodzież do współzawodnictwa w pracy oraz zapewnić jej należyta opiekę ze strony dyrekcji zakładów pracy. W tym celu powołano Referat Młodzieżowy przy PRZZ, do którego weszli przedstawiciele młodzieży wszystkich ważniejszych zakładów pracy oraz przewodniczący zarządów powiatowych ZWM i OM TUR.

Złom ma dla nas wartość dewiz

Ani kilogram surowca nie powinien się zmarnować

Katowice. (rs) Centrala Złomu w Katowicach jest instytucją, powołaną do życia specjalnie dla zaopatrzenia naszego hutnictwa w stare, bezużyteczne już odpady żelaza i innych metali, które są poza rudą żelazną koniecznym surowcem do wytapiania żelaza i stali. Centrala organizuje co pewien czas „Społeczne akcje zbiórki złomu”, polegające na zachęcaniu przez odpowiednią propagandę uczniów szkół, członków organizacji młodzieżowych i partii politycznych, urzędników, żołnierzy i in. do wyszukiwania odpadków żelaza i innych metali, walających się bezużytecznie po strychach, piwnicach, śmietnikach i innych miejscach, oraz do dostarczania ich do istniejących we wszystkich większych miastach zbiorników.

Akcje takie przeprowadzono już po uzyskaniu niepodległości trzykrotnie, uzyskując znakomite wyniki.

CORAZ LEPSZE WYNIKI

Akcja jesienna w 1946 r. dała ogółem 4463 ton złomu, w czym 3305 ton żelaza i 1158 ton metali nieżelaznych. Zbiórka wiosenna w 1947 roku dała ogółem 21.930 ton, w czym żelaza 21.000 ton, a innych metali 930 ton. Zeszłoroczna akcja jesienna, przeprowadzona w czasie od 15. 10. do 30. 11. 1947 r. dała ogółem 26.000 ton, z czego dotychczas zebrano do składnicy 20.950 ton, w czym

żelazta 18.035 ton, żeliwa 1769 ton, a metali nieżelaznych 1.146 ton.

Poszczególne okręgi naszego państwa, trudniące się zbieraniem, wniosły do powyższych sum następujące ilości:

Okręg górnośląski razem z Zagłębiem Dąbrowskim 1.863 tony, okręg dolnośląski 3.660 ton, okręg śląski 3.609 ton, okręg warszawsko-lubelski 2.803 tony, okręg gdański 3.170 ton, okręg poznański razem z Pomorzem 3.573 tony, okręg olsztyński 1.095 ton, okręg łódzki 784 tony, okręg krakowski 393 tony. Cyfry te nie są ostateczne, bo niektóre okręgi

nie nadęły jeszcze sprawozdania dotychczasowo.

Udział poszczególnych organizacji i osób prywatnych w tej akcji wyrażał się w stosunku procentowym do całości następująco: szkolnictwo 11,5%, harcerstwo 2,6%, Z. W. M. 1,6%, OMTUR 0,7%, Wici 0,3%, urzędy i instytucje 12,2%, wojsko 1%, spółdzielnie 0,9%, firmy i osoby prywatne 47,8%, zbieracze zawodowi 17,2% oraz inni 3,6%.

JESZCZE SĄ ZAPASY

Ponieważ całkowite zapotrzebowanie na złom waha się obecnie w

naszym hutnictwie w granicach około 100 tys. ton miesięcznie, społeczne zbiórki złomu pokrywają zaledwie znikomą jego część (większą część pokrywa się systemem przemysłowym i przez import), ale mają wielkie znaczenie wychowawcze i propagandowe, gdyż uczą zwłaszcza młodzież, która bierze w nich najżywszy udział, oszczędności i poszanowania dla wytworów przemysłu metalowego.

Mimo, że akcja ta była przez uczestników podejmowana ideowo, Centrala Złomu płaciła im za dostarczone ilości surowca według ustalonych cennika. Ceny te wynoszą: za tonę żelaza 600 zł, a za kilogram metali nieżelaznych, zależnie od jego rodzaju, od 4 do 17 zł. W ten sposób szkoły uzyskują fundusze dodatkowe na uzupełnienie swoich pomocy naukowych, a organizacje młodzieżowe na rozbudowę świetlic i zaspokojenie innych potrzeb. Korzyść była więc obopólna.

W przeprowadzonych dotychczas akcjach zbiorów złomu nie wyczerpano jeszcze jego zapasów, leżących w gruzach, śmietnikach i innych miejscach, dlatego Centrala Złomu podejmuje dalsze akcje, zmierzające do tego, by ani jeden kilogram cennego surowca nie zmarniał bezużytecznie, złom bowiem ma dla nas wartość dewiz.

Sąd Grodzki w Mikołowie

winien pozostać w interesie ludności

Mikołów. (ss) W związku z pracami przygotowawczymi nad zmianą ustawy o ustroju sądów powszechnych rozszalała się pogłoska, że Sąd Grodzki w Mikołowie ulegnie likwidacji, a funkcje jego przejmie sąd obywatelski. Problem ten, tak istotny dla świata pracy ze względu na przemysłowy charakter miasta, stał się tematem debaty Miejskiej Rady Narodowej, wywołując ożywioną dyskusję, w której mówcy wypowiedzieli się przeciw tej koncepcji. Równocześnie upoważniono prezydium MRN do skierowania prośby do władz miarodajnych o pozostawienie w Mikołowie Sądu Grodzkiego, względnie o przekształcenie go w Sąd Okręgowy. Mówcy przytoczyli następujące argumenty:

Gminy, wchodzące w skład obwodów obecnego Sądu Grodzkiego w Mikołowie, są gęsto uprzemysłowione oraz częściowo posiadają prawnie uznany charakter miejski (Tychy, Piotrowice, Łaziska Górne).

Ludność tych miejscowości — to w 90 % ludzie pracy, a kierowanie ich do nowych sądów okręgowych w dalszych miejscowościach byłoby równoznaczne z odrywaniem ich od pracy na wiele godzin więcej, niż jest to połączone z pobylem w pobliskim sądzie w Mikołowie.

Miasto Mikołów posiada gmach, odpowiadający celom sądowictwa i dogodne połączenie komunikacyjne.

Sąd państwowy pierwszej instancji w Mikołowie powstał sta-

raniem obywateli mikołowskich przed stu laty, w czasie Wiosny Ludów w r. 1848, na miejsce dawnego sądu prywatnego księcia pszczyńskiego. Zlikwidowanie sądu państwowego akurat w sto lat po jego założeniu byłoby by ironią losu.

Za pozostawieniem w Mikołowie Sądu Grodzkiego względnie Okręgowego przemawia przede wszystkim interes okolicznej ludności pracującej.

Zeszłoroczny dorobek hutnictwa

Przodujące huty otrzymały nagrody

Katowice. Odbyła się tu w Centralnym Zarządzie Przemysłu Hutniczego narada techniczna pod przewodnictwem nac. dyr. działu ekonomiczno-finansowego Horocha. Ogłoszono na niej wyniki pracy hutnictwa polskiego w roku 1947. Ogólny plan produkcyjny za rok 1947 przemysł, zgrupowany w CZPH, wykonał w 112,1 proc. Przekroczenie planu uzyskały: hutnictwo żelazne — 14,6 proc., kopalnie rud i topników — 5,1 proc. oraz przemysł metali nieżelaznych — 1,9 proc.

W bilansie hutnictwa polskiego za rok ubiegły wysuwając się na pierwsze miejsce osiągnięcia hutnictwa żelaznego, wyrażające się

poważnym przekroczeniem planów produkcyjnych w szeregu grup materiałowych. Tak np. produkcja koksu osiągnęła 103 procent planu, stali surowej 108 proc., wyrobów walcowanych — 109 proc., rur bez szwu 123 proc., rur ze szwem 115 proc., wyrobów kutech i prasowanych 109 proc., wyrobów zimno walcowanych i ciągnionych 122 proc. oraz specjalnych wyrobów przetwórczych 150 proc.

Jeden z najpomysłniejszych okresów pracy hutnictwa z roku ubiegłego stanowił czwarty kwartał, w którym wykonanie planu ogólnego dla całego hutnictwa wyniosło 118 proc. W tym też okresie wśród zakładów hutnictwa żelaznego wysunęła się na czoło, w wyniku współzawodnictwa pracy pomiędzy hutami, huta „Florian” w Świętochłowicach. Specjalna komisja CZPH przyznała załóżce tej huty przechodni hutniczy sztandar pracy. Wreczenie sztandaru przedstawicielom dyrekcji i rady zakładowej huty „Florian” miało charakter uroczysty. Dziękując za wysokie wyróżnienie w imieniu załogi, dyr. hut Pierwocha złożył zapewnienie, że huta „Florian” doloży wszelkich starań, aby roczny plan produkcyjny na rok 1948 wykonać przedterminowo w ciągu 10 miesięcy.

Obok sztandaru pracy, zwycięska załoga została nagrodzona premią pieniężną w wysokości 500 tys. zł. Premiami pieniężnymi wyróżniono ponadto szereg wydziałów produkcyjnych innych hut, mianowicie: wydział wielkich

Nowy piec karbidowy

Bobrek Bytomski (fn). Został tu oddany do użytku nowo uruchomiony piec karbidowy, służący do przeróbki wysokogatunkowego koksu i wapienia przy pomocy elektrod na karbid, tj. węgiel wapienia. Piec ten jest jednym z dwu czynnych w Bobrku przed wojną pieców karbidowych. Uruchomienie go podniesie znacznie produkcję karbidu, który znajduje zastosowanie w dużym wachlarzu potrzeb gospodarczych, jest artykułem reglamentowanym.

Kurs prelegentek

Bielsko.

W Domu Matki i Dziecka w Łasku Cygańskim koło Bielska zorganizowany został ośmiodniowy kurs instruktorski prelegentek kulturalno-oświatowych. Ligi Kobiet. Brało w nim udział 28 delegatek z terenu całego województwa śląsko-dąbrowskiego. Wykłady, prowadzone przez doborowy zespół wykładowców, stały na wysokim poziomie.

Obejmowały one szeroki wachlarz zagadnień, z jakimi w pracy swej stykać się będą przyszłe prelegentki. Oprócz spraw, związanych ściśle z życiem kobiety, omawiano zagadnienia społeczne, gospodarcze i polityczne oraz techniki pracy samokształceniowej, obowiązującą aktywne prelegentki.

Przed uroczystościami w Bielsku

Bielsko (pol). Program obchodu uroczystości trzeciecia niepodległości m. Bielska przedstawia się następująco:

W piątek, 13 lutego br. godz. 17.30 zbiórka delegacji organizacyjnej młodzieżowych ze szkodami przed Strażnicą Miejską, skąd nastąpi przemarsz przed Pomnik Wdzięczności dla Armii Czerwonej gdzie delegacje złożą wieniec. Godz. 16 zapalenie nowego oświetlenia na ul. 3 Maja i ul. Watołowej.

W sobotę, 14 bm. godz. 9.30 — uroczyste posiedzenie MRN w sali „Strzelniczy” z udziałem społeczeństwa. 11.30 otwarcie Muzeum w Zamku Sułkowskich i przekazanie go miastu. 12.30 otwarcie krytej hali targowej na Koźlecu. 13.30 otwarcie II pawilonu Szpitala Miejskiego. 14.30 otwarcie nowej stacji filtrów w Wapiennicy. 15 koncert Orkiestry Straży Pożarnej na pl. Chrobrego. Godz. 19 bezpłatne przedstawienie w Teatrze Polskim pl. „Przyjaciel nadejdzie wieczorem”. Ponoć w kinach „Apolo” i „Rialto” odbędą się dla ludności bezpłatne przedstawienia. Od godz. 12 do 18 bezpłatna komunikacja z Rynku w Bielsku do stacji filtrów w Wapiennicy i z powrotem.

Bandyci w sklepie

Lupem rabusiów padło 70.000 zł.

Katowice (rs). Zuchwałego napadu rabunkowego dokonali

Opleka prawna świata

Jelenia Góra (js). Pow. Rada Zw. Zawodowych, w trosce o opiekę prawną świata pracy zrzeczonego w 29 Związkach Zawodowych miasta i powiatu Jeleniej Góry, zorganizowała referat prawny, na terenie którego stanął znany na tut. terenie adwokat Franciszek Cwikowski, prowadzący go zupełnie bezpłatnie.

Referat wyznaczył specjalne godziny i dni udzielania porad prawnych, a ponadto zajmuje się procesami, wynikającymi z naruszenia ustawodawstwa pracy. Dotychczas referat udzielił członkom Zw. Zaw. 206 porad prawnych oraz przeprowadził 43 procesy, zakończone pełnią obrony pokrzywdzonych członków Z. Z.

Wysoko społeczne i obywatelskie stanowisko adw. Cwikowskiego znalazło oddźwięk w licznych rzeczach pracowników i robotników, którzy za pośrednictwem przedstawicieli poszczególnych oddziałów ZZ złożyli mu serdeczne podziękowanie za jego bezinteresowną pracę.

Odczyt o fotografii

Katowice. Śląskie Tow. Fotograficzne urządza w czwartek 12 bm. o godz. 17 w auli szkoły powszechnej przy ul. Jagiellońskiej 18, odczyt o znaczeniu i potrzebie fotografii czarno-białej i kolorowej dla nauki, sportu i życia rodzinnego. Odczyt będzie zilustrowany przeobrażeniami z wykładami i kolorowymi.

Po odczycie odbędzie się walne zebranie Towarzystwa, na którym będzie ustalony program prac, odczytów i pogadek na okres najbliższy. Upraszta się członków i fotografatorów, zwłaszcza młodzież, o jak najliczniejszy udział.

Ciekawe ekspozycje na katowickiej wystawie ORT-u

KATOWICE. Pisaliśmy już o otwartu w auli gimnazjum zawodowego w Katowicach (Mickiewicza 11) wojewódzkiej wystawy stowarzyszenia „ORT”. Obecnie poświęćmy chwilę uwagi umieszczonym na niej ekspozycjom.

Na wystawie widzimy przede wszystkim ładnie skrojone cholewki, torby damskie i aparaty radiowe (kasy: cholewarskiej, galanterii skórzanego i radiotechnicznego). Osobne miejsce zajmuje szkoła ślusarsko-mechaniczna i samochodowa w Bytomiu. Widzimy tu szachy metalowe, miotki, cyrkle, żelazka elektryczne, obcegi, przyrządy itd. Obok każdego przedmiotu leży karteczka z nazwiskiem ucznia i ilością godzin wykonania, zeszyty wykresy.

W drugiej sali mieszczą się stoiska szkół tkackich „ORT-u” w Bielsku. Widzimy tu całą historię produkcji tkackiej: tablice z przeróbkami tkanin llnianych, lnu, pakul, wełny i juty. Obok gotowa produkcja w postaci 60 proc. i 100 proc. materiałów, wyrabianych w tkalni szkół „ORT-u” w Bielsku. Stoją tam również modele krojenia cztero-pedałowych i ręcznych.

Trzecia sala wystawowa może

być uważana za rewelację. Znajdziemy w niej sukienki, sukienki, dziecięce, piżamy, fartuszki i kożusze, wykonane na kursach krosz, szycia i bielizniarstwa „ORT” w Katowicach, Bytomiu i Bielsku. Obok każdego ekspozatu wykres, nazwisko wykonawcy i ilość godzin wykonania. Rysunki zawodowe i zeszyty mówią o przebiegu nauczania.

Artyści chorym studentom

Gliwice (fn). Staraniem Bratniej Pomocy Studentów Politechniki Śląskiej w Gliwicach odbył się w auli wydziału mechanicznego koncert solistów z udziałem Barbary Kozłowskiej. Andrzeja Hiolskiego i Krystyny Terry. Występ cieszył się wielkim powodzeniem, zwłaszcza, że dochód był przeznaczony na całokształt leczenia chorych studentów. Entuzjastyczne przyjęcie, jakiego doznali artyści ze strony publiczności (w dużej części młodzieży szkolnej i akademickiej) rekompensuje w zupełności wkład ich pracy.

B. Kozłowska wykonała arie i pieśni Różyckiego, Czajkowskiego, Donaldsona, Nowowiejskiego, Niewiadomskiego i Szredera, bisując kilkakrotnie. A. Hiolski odpisywał oprócz arii operowych kilka pieśni włoskich. Kulminacyjnym punktem programu był duet z „Cyrulikiem Sewińskiego”, wykonany przez Kozłowską i Hiolskiego. Odtwórca tańców wywołanych. Krystyna Terry wystąpiła w szeregu tańców ludowych i charakterystycznych. Akompaniował prof. Ormicki.

Wycieczka do Jugostawii

Katowice. — Zarząd Województwa Tow. Przyjaźni Polsko-Jugosłow. komunikuje, iż wobec masowych zaproszeń nie jest w stanie pokryć kosztów opłaty pocztowej. Zarząd udziela na każde zapytanie wyczerpujących informacji, lecz prosi o dołączenie znaczka w kwotę 15 zł na odpowiedź. Osoby, które sieroowały zapytania, nie dołączając znaczka w tej wysokości są proszone o jego nadesłanie, wówczas otrzymają odpowiedź. Złożeń na wycieczkę będą przyjmowane jedynie w terminie podanym, tj. do 1 marca.

Państwowe Zakłady Samochodowe Nr 1
GLIWICE, ul. Łabędzka
PRZYJMA ZARAZ
następujących pracowników

hartownika z długoletnią praktyką
odlewnika na lekkie stopy kokilowe
tokarzy maszynowych
ślusarzy na remont maszyn
frezerów na koła zębate
ślusarzy na docieranie sprawdzianów
ślusarzy na ręczne roboty.

Zgłoszenia osobiste względnie pisemne kierować należy do Wydziału Personalnego P. Z. S. nr 1 (545)

Wszelkie warzywa OWOCOWE

oraz kapustę kwaszoną, ogórki kiszane
 w beczkach, ogórki konserwowe w puszkach, pastę pomidorową sześciokrotnie
 zgęszczoną w puszkach i we fiolkach oraz
 marynaty owocowe

dostarcza w każdej ilości

Spółdzielnia Owocarska - Warzywnicza
Samopomoc Chłopska
 Wrocław, ul. Sienkiewicza 8, tel. 36-73
 Sklepy: ul. Kołłątaja 30
 „ „ Sienkiewicza 89
 Stoisko: w Hali Targowej. (536)

POWSZECHNY DOM TOWAROWY przy ul. 3-go Maja w Katowicach

ogłasza

PRZETARG NIEOGRANICZONY

na wykonanie centralnego ogrzewania w Dziale Sprzedaży na I piętrze, przy ul. 3 Maja nr 10.

Informacje i podkłady kosztorysowe otrzymać można w sekretariacie — adres jak wyżej.

Wadium w wysokości 2 proc. od ceny oferowanej należy wpłacić na konto nasze B. G. K. Katowice nr 802 a kwit wadialny dołączyć do oferty. Oferty w zalakowanych podwójnych kopertach (bez uwidocznienia adresu firmy) należy składać w sekretariacie do dnia 20 lutego 1948 r. godz. 11. Otwarcie ofert w tym samym dniu o godz. 12.

Zastrzegamy dowolny wybór oferenta bez względu na oferowaną cenę oraz unieważnienie przetargu bez podania powodów. (PAP) 561

Szaach!

Co? Szach? Dobra, że mi pan przypomniał. Muszę kupić żonie mydelko „Mikado” bo innego nie chce nawet widzieć. 517

Silnik AEG

165 KW, 220/330 V 970 obr. do sprzedania. Informacja: Inż. P. Lis Katowice, Moniuszki 81. (555)

CENTRALA HANDLOWA PRZEMYSŁU DRZEWNEGO BYTOM, DWORCOWA 26

ogłasza

przetarg nieograniczony

na wykonanie gruntownego remontu budynku przy narożniku ul. Prudnickiej — Moniuszki w Nysie.

Informacje i podkłady można otrzymać w pokoju nr 6. Oferty należy składać w zapieczętowanych kopertach z napisem „Oferta na wykonanie remontu budynku w Nysie” pod wyżej wymienionym adresem do dnia 25 lutego 1948 r. godz. 11. Otwarcie ofert nastąpi w tymże dniu o godz. 13. Zastrzega się prawo dowolnego wyboru oferenta, uzależniając fachowe i finansowe zdolności przedsiębiorstwa. 561

SPRZEDAMY samochody ciężarowe

marki „Borgward”, „Ford V 8”, „Krupp” z przyczepką, „Opel-Blitz”.

Wiadomość: Krajowa Spółd. Samochodziarzy Katowice, ul. Sobieskiego 1 :: Tel. 336-79 (551)

CEMENTOWNIA „SATURN” w WOJKOWICACH KOMORNYCH, POW. BĘDZIN

ogłasza

przetarg nieograniczony

na wykonanie remontu kapitalnego czerpaka parowego o mocy 150 K. M.

Blisze informacje, podkłady kosztorysowe i ogólne warunki otrzymać można w Wydziale Technicznym Cementowni, w dni powszednie w godzinach od 8 do 15.

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem „Remont kapitalny czerpaka parowego”, należy składać w Sekretariacie Cementowni do dnia 1 marca br., godz. 15. Do oferty należy dołączyć kwit na złożone w kasie fabryki wadium w wysokości 1 proc. oferowanej sumy.

Otwarcie komisyjne ofert nastąpi w dniu 2 marca 1948 r. w Zjednoczeniu Fabryk Cementu R. P. w Sosnowcu, ul. 3 Maja nr 22, Dział Remontów i Warsztatów o godz. 10.

Fabryka zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, unieważnienia przetargu bez podania przyczyn i bez prawa roszczenia jakichkolwiek pretensji do odszkodowania ze strony oferentów. (PAP) 546

Wolne posady

FABRIARZA oraz mechanika na dobrych warunkach przyjmie natychmiast. Wiadomość: Bytom Jagiellońska 15, „Tehema”. 1549g

PRZYJMUJE do pracy 18 letniego chłopca. Zgłoszenia: „Ciepłomierz” Katowice, Mariacka 35. 1504g

MAJSTROW obeznanym z produkcją octu i musztardy poszukujemy. Oferty z życiorysem Państw. Zjednoczenie Przemysłu Fermentacyjnego Zabrze, ul. Sienkiewicza 28. (PAP) 924d

POSZUKUJEMY rutynowanego — bilansisty ze znajomością księgowości handlowej-przebitkowej. Zgłoszenia Zabrze nr. tel. 24-96. 928d

DYREKCJA Lasów Państwowych w Bytomiu, ul. Wyczołowskiego 4, zaangażuje natychmiast technika ceramika na stanowisko kierownika technicznego. Referuje się na siły samodzielnego z dużym doświadczeniem zawodowym. Zgłaszać się z życiorysami i świadectwami do Biura Ub. G. Ryrekeji. (PAP) 944d

POTRZEBNA kobieta lub pan do pomocy domowej uczciwa i pracowita. Katowice — Zależe, Aniola 4, m. 19. 1507g

UCZCIWA pomoc domowa poszukuje. Katowice, 3 Maja 10/4. 1505g

BUCHALTER bilansista dobra sła tylko polak potrzebny. Oferty Dziennik Zachodni Katowice pod „1371”. 1707g

DZIEWCZYNA ew. kobieta potrzebna do dziecka od zaraz zgłaszać się: Katowice Stawowa 7, m. 9, godz. 8-11 rano. 1504g

PANI inteligentna obeznaną w handlu znajomością szycia poszukuje posady możliwie z utrzymaniem i mieszkaniem. Oferty „Ciepłomierz” Katowice pod „1360”. 1703g

PANI inteligentna obeznaną w handlu znajomością szycia poszukuje posady możliwie z utrzymaniem i mieszkaniem. Oferty „Ciepłomierz” Katowice pod „1360”. 1703g

PANI inteligentna obeznaną w handlu znajomością szycia poszukuje posady możliwie z utrzymaniem i mieszkaniem. Oferty „Ciepłomierz” Katowice pod „1360”. 1703g

PANI inteligentna obeznaną w handlu znajomością szycia poszukuje posady możliwie z utrzymaniem i mieszkaniem. Oferty „Ciepłomierz” Katowice pod „1360”. 1703g

ARTYSTYCZNA PRACOWNIA KRAKÓW - PODZICHÓW 11 m. 3

POLECA I PRZYJMUJE ZAMÓWIENIA NA CZYSTE
 WELNIANE MATERIAŁY NA KOTŁOWNIE, PLACISZE,
 GUKIENKI I UBRANIA ORAZ SZALE.
 KRATY SZKOCKIE

456

CENTRALNY ZARZĄD PRZEMYSŁU PALIW PLYNNYCH DYR. RAF. Zarząd Rafinerii w Trzebinie

ogłasza

przetarg nieograniczony

na wykonanie rysunków montażowych konstrukcji nośnej urządzenia do oczyszczania wody kotłowej.

Odnosne podkłady tj. obliczenia statyczne i schemat konstrukcji otrzymać można za opłatą 100 zł. wraz z ewentualnymi objaśnieniami, w oddziale technicznym Rafinerii w Trzebinie, gdzie też należy składać oferty.

W ofercie ma być podana cena ryczałtowa za wykonanie rysunków montażowych, w jednym egzemplarzu wraz z matrycą, i termin wykonania, który nie może być dłuższy, jak 2 tygodnie, przy czym uwzględniane będą oferty tylko Firm względnie osób uprawnionych.

Do oferty winien być dołączony kwit na złożone wadium w kwocie 10.000 zł. Termin składania ofert w zalakowanych kopertach mija dnia 24 lutego 1948 r. o godz. 12-tej. (559)

CENTRALA HANDLOWA PRZEMYSŁU DRZEWNEGO BYTOM, DWORCOWA 26

ogłasza

przetarg nieograniczony

na wykonanie drobnego remontu (roboty murarskie, malarskie, dekarские), dwóch sklepów w Sosnowcu przy ul. Modrzewskiej 39, róg Prezydenta Bieruta. Informacji udziela i podkłady ofertowe wydaje Centrala H. P. D., pokój nr 6. Oferty należy składać w zalakowanych kopertach z napisem: „remont sklepów w Sosnowcu” pod wyżej wymienionym adresem do dnia 20 lutego br. godz. 10. Oferty zostaną otwarte w tymże dniu o godz. 12. Zastrzega się prawo dowolnego wyboru oferenta. 562

FRYZJER męski poszukuje posady od zaraz. Katowice, ul. Korfańskiego 12, m. 18 Pawlica Władysław. 1528g

MŁODY inżynier - chemik poszukuje odpowiedniego stanowiska na chemii w Katowicach lub okol. z możliwością uzyskania mieszkania. Łaskawe zgłoszenia do Dziennika Zachodniego Katowice pod „1348”. 1586g

DENTYSTKA poszukuje posady lub do współpracy. Oferty „Ciepłomierz” Katowice pod „1382”. 1713g

PANIENKA inteligentna siewna, znajmie się wychowania jednego lub dwójki dzieci. Łaskawe oferty: pod „Solidna”. 1714g

MISTRZ plekarski przyjmie pracę (ew. czeladnika). Zgł.: Ciepłomierz Skoczów. 933d

POWAŻNE Przedsiębiorstwo handlowe w Bielsku poszukuje natychmiast rutynowanego i samodzielnego księgowego — bilansisty, biegłego stenotypisty względnie stenograficznego, z znajomością języków polskiego i niemieckiego. Oferty: Ciepłomierz Katowice pod „M”. 332d

POWAŻNE Przedsiębiorstwo handlowe w Bielsku poszukuje natychmiast 2 kierowników — mechaników samochodowych, absolutnie trzeźwych i sumiennych o wysokich kwalifikacjach technicznych, kwalifikowanego mistrza — mechanika samochodowego. Oferty: Ciepłomierz Katowice pod „M”. 933d

WYCHOWAWCZYNI pielęgniarki potrzebna zaraz. Warunki dobre. Oferty: Dziennik Zachodni Bytom pod „Wychowawczynie”. 1592g

MASZYN do pisania, liczenia kupuje Kukulski, Katowice, 3 Maja 20. 472d

PRZYRZĄDY pomiarowe elektryczne, także uszkodzone kupuje Biuro Techniczne Inż. Jan Rolle, Kraków, Floriańska 20. 731d

MASZYN do pisania z długim wałkiem i do liczenia kupuje Dom Handlowy „Uniwersal”, Katowice, Rynek 11. 707d

KUPUJEMY wanilie i kwasek cytrynowy „Enbego” Katowice Piębiszewska 17. 794d

MOTOCYKL kupię Katowice, Krakowska 5. Stacja benzynowa Tel. 326-30. 1509g

SILNIK samochodu Opel super górny, kupię. Warszawa, Mokotowska 65 „Polski Żelbit”. 1579g

MŁYNARZE! Przybory młynskie artykuły techniczne dostarcza „Młynarstwo” Kraków Filipa 13. 787d

SAMOCZÓD osobowy Ford V 60 ośmiocylindrowy, elektryczny sprzedam okazję. Wiadomość: Centrala Gospodarcza Spółdzielni Ogrodniczych Warszawa, Bema 89. 908d

SAMOCZÓD osobowy Ford V 60 ośmiocylindrowy, elektryczny sprzedam okazję. Wiadomość: Centrala Gospodarcza Spółdzielni Ogrodniczych Warszawa, Bema 89. 908d

SAMOCZÓD osobowy Ford V 60 ośmiocylindrowy, elektryczny sprzedam okazję. Wiadomość: Centrala Gospodarcza Spółdzielni Ogrodniczych Warszawa, Bema 89. 908d

KROŚNA angielskie szero- kie waśnie, maszyny pomocnicze jak: kopsarka, przewijarka osnowa, warkowa, (kanadziarka) oraz drapak i cewernmaszyn na 200 wrzecion do sprężania. Radomsko Koplec 1 Karłiszy. 1507d

12 AUTOMATÓW do wy- pieku wafla na gazie, okazję do sprzedania — Kraków Romanowicza 5. 919d

SÓL niklową kompletną 700 złykg sprzedam „Galwanotechnika” Kraków, Straszewskiego 2, tel. 565-03. 930d

JEDEN KOMPLET URZĄDZENIA SYPIALNI (bry- zoza), KUCHNI oraz JADALNI sprzedam natychmiast z RACHUNKIEM KUPNA. Wiadomość: Bytom, Brzezińska 4, m. 8. 1594g

SAMOCZÓD osobowy DKW 4-ro cylindrowy okazję do sprzedania. Katowice — Dąb, Chorzowska 184. 702g

TERPENTYN balsamiczną kałafonię, nigrozynę, dostarcza — beczki żelazne kupuje Labor. Katowice, 3 Maja 23, tel. 306-42. 1715g

MIKROSKOPY — Epidiaskopy — Projektor 16 mm — Sztopery — Powiększalniki — Fotoaparaty — Cyrkle kupuje, sprzedaje Jan Pujdak i S-ka, Łódź, Piotrkowska 83. (PAP) 939d

MERCEDES - DIESEL 3/4-tony z przyczepką sprzedam. Jama Gorzów k/Oleśna. 945d

SAMOCZÓD „Saurer” na nowych gumach po generalnym remoncie do sprzedania. Tel. 336-98. 1590g

MASZYNA do szycia „Singer”, 2 płyty marmurowe rozmiar 104 X 71 do sprzedania. Mała Górbówka, ul. Hallera 40, m. 8. 1701g

DUŻY ładny regał na towary tekstylne do sprzedania. Oferty „Ciepłomierz” Katowice, pod „1343”. 1581g

MOTOCYKL 200 cm bardzo dobry stan nowa rejestracja sprzedam. Tel. 321-74 od 17-18. 1712g

SPRZEDAM samochód osobowy marki Renault 4-ro osobowy duży, stan ogólnie pierwszorzędny. Ogólnie jak nowe. Telefon 408-60. 1577g

SPRZEDAM samochód osobowy marki Renault 4-ro osobowy duży, stan ogólnie pierwszorzędny. Ogólnie jak nowe. Telefon 408-60. 1577g

SPRZEDAM samochód osobowy marki Renault 4-ro osobowy duży, stan ogólnie pierwszorzędny. Ogólnie jak nowe. Telefon 408-60. 1577g

SPRZEDAM samochód osobowy marki Renault 4-ro osobowy duży, stan ogólnie pierwszorzędny. Ogólnie jak nowe. Telefon 408-60. 1577g

SPRZEDAM samochód osobowy marki Renault 4-ro osobowy duży, stan ogólnie pierwszorzędny. Ogólnie jak nowe. Telefon 408-60. 1577g

PAŃSTWOWA FABRYKA MOSTÓW i KONSTRUKCJI STAŁOWYCH w Gliwicach, ul. Towarowa 12, tel. 34-61

poszukuje:

SILNIKA elektrycznego

mocy 265 KM/195 KW., ok. 900 obr/min. na nap. 220/380 V, 50 okr.

Silnik okapturzony wzgl. półzamknięty, pierścieniowy z wbudowanym krótko- zwieraczem i podnośnikiem szczotek, rozrusznik z oporami do pow. silnika. (PAP) 560

Łożyska oporowe

SKF nr 3920 (151320)

wymiary 172×100×57 — 10 szt.

SKF nr 3914 (151314)

wymiary 120×70×30 — 10 szt.

SKF nr 3910 (151310)

wymiary 92×50×31 — 10 szt.

42×15×13 — 20 szt.

zakupi natychmiast

CEMENTOWNIA GROSZOWICE k. OPOLA
 Oferty prosimy przysyłać pod adresem: Cementownia Groszowice k. Opola. (554)

Poradnia Przeciwmalaryczna Siemianowice Śl.

W Miejskim Ośrodku Zdrowia
 w Siemianowicach Śl. Stabika 18

zostało uruchomione Ambulatorium Przeciwmalaryczne

które przyjmuje pacjentów do
 badania krwi i leczenia.
 Dzień przyjęć: w czwar-
 tek od godziny 18 — 19-tej.

552

MACZKI MIĘSNE

SPRZEDAJEMY na paszę i nawozy w wielkich ilościach. Informacje: Tow. Przem.-Handlowe „Baculit” Katowice Mikołowska 21. Tel. 358-54 w godz. 8 — 14. 937d

FOTO - YORK, Bydgoszcz, Chwytowo 13 wykonujemy szybko ciecice, pakowanie filmów, bion. Sprzedaż amator, magnetiły wywoływaczy, utrwalaczy. 940d

SPRZEDAMY samochód osobowy, marki „Skoda - Populár” z licytacji, w dniu 14 lutego br., Bytom, ul. Jagiellońska 13 garaż. Tel. 26-72. 1718g

DENTYSTYCZNA wiertarkę elektryczną włączającą — sprzedam. Gliwice, telefon 24-20. 1599g

Mieszkania

ZAMIEJENIE willowe 2 i pół pok. mieszkanie z ogrodem w Chorzowie na podobne w Gliwicach. Zgłoszenia „Ciepłomierz” Chorzów, „Ogród”. 1590g

ZAMIEJENIE ładne mieszkanie 2 pokoje, kuchnia, łazienka, przedpokój w Tarnowskich Górach na takie same lub większe w Katowicach. Oferty „Ciepłomierz” Katowice pod „1373”. 1710g

ZAMIEJENIE 4-pokojowe mieszkanie (łazienka, gaz) w centrum Łodzi na podobne w Katowicach. Oferty: Ciepłomierz Katowice pod „1345”. 1592g

Lokale handlowe

ZAKOPANE „WATRA” zna na kawiarnia do sprzedania od zaraz ewentualnie od 1 kwietnia. Szczegóły na miejscu. 894d

DWA lokale handlowe z mieszkaniem i urządzeniem sklepowym nadające się na każdą branżę zaraz do wynajęcia w Strumieniu, Władomoc: Strumień Śląski szynski, Rynek 87. 1706g

ZAMIEJENIE lokal użytkowy (5 ubikacji na parterze) nadający się na cele handlowe i przemysłowe w centrum Katowice na 3-pokojowe mieszkanie w Katowicach. Oferty: Ciepłomierz Katowice pod „1345”. 1592g

Pokoje

SZOFR z własnym samochodem poszukuje w Bielsku lub Białej pokoju umeblowanego albo przy rodzinie. Oferty „Ciepłomierz” Sośnowiec pod „Samochód”. 1595g

POKOJU umeblowanego w Katowicach poszukuje osoba żeńska. Oferty „Ciepłomierz” Katowice pod 1549g.

POKOJ umeblowany potrzebny natychmiast w centrum Katowice dla samotnego Pana. Zgłoszenia kierować do firmy C. Hartwig Sp. Akc., Katowice, Korfańskiego 21, tel. 345-01, 345-02. 935d

Zguby

ZGUBIONO wszelkie dowody osobiste na nazwisko Wileczek Helena, Bytom, Małgorzatką i oraz asygna- tów na węgla na nazwisko Gabryel Wilhelm. 1593g

ZGUBIONO kartę rejestracyjną wydaną przez R.K.U. Nysa na nazwisko Didoszak Marian zamieszkały w Konradowie poczta Gliucholazy. 943d

SKRADZIONO wszelkie dokumenty osobiste. Gondzik Rozalia Myszkowa, Zamkowa 2. 1584g

ZGUBIONO kartę rejestracyjną R.K.U. Katowice, Zmurko Ludwik. 1594g

UNIEWAŻNIAM zgubione zaświadczenie rej. wojskowej R.K.U. Katowice, Zmurko Ludwik. 1594g

UNIEWAŻNIAM skradzioną deklarację wierności na nazwisko Olszowska Rozalia Piotrowicza Śl., ul. Sienkiewicza 43. 1595g

PRZECHERA Halina, mieszkanka Olszowa, unieważnia skradziony dowód osobisty legitymację Związku Zawodowego świadectwo moralności, świadectwo ukończenia kursu wódkarskiego. 936d

UNIEWAŻNIAM się zgubioną kartę rejestracyjną na rok 1948, wystawioną przez Urząd Rewizyjny w Katowicach na Księgarnię Św. Jacka Sp. z o. o. Oddział w Świętochłowicach, Armii Czerwonej 21, Księgarnia Św. Jacka Sp. z o. o. Centrala K-cc, Warszawska 58. 1711g

UNIEWAŻNIAM skradziony dowód osobisty Nr 317722 Ema Bibrzycka. Szo pienie, Piastowska 6. 1704g

UNIEWAŻNIAM zgubiony dowód osobisty, znalazcę proszę o zwrot. Katowice, Kępczyńska 13, Anna Świerka. 1708g

PIES czarny z uciętym ogonem, który został znaleziony 7 bm. jest do oddania u Włocławca Kuc- zara, Klecina Dworcowa 5 sklep. 1590g

Pompy ropne

samochodowe, części składowe do pomp jak: tłoczki, wtryskiwacze, wentyle, wszelkie przybory elektryczne samochodowe okazujemy spręda. Wszystkie części nowe. Bydgoszcz, Al. 1 Maja 162. Magazyny w podwórzu. (558)

Oddział Sprzedaży Centrali Zbytu Prze- mysłu Papierniczego

w Wałbrzychu, ulica Parkowa 8, przyjmuje do wykonania w Wałbrzyskich Zakładach Wyrobów Papierniczych

Przemysł drzewny Dolnego Śląska

eksportuje do Anglii i Palestyny

Przemysł drzewny Dolnego Śląska grupuje się w trzech ośrodkach gospodarczych: w Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu w Dyrekcji Lasów Państwowych w Legnicy i w Zjednoczeniu Przemysłu Drzewnego w Jeleniej Górze.

Dyrekcje Lasów Państwowych rozporządzają prawie wyłącznie tartakami i małą ilością zakładów specjalnych, jak wytwórnie płyt spłasnionych i wełny drzewnej. Pewna ilość tartaków znajduje się poza tym w rękach prywatnych.

Największym bezspornie dysponentem przemysłu drzewnego, o bardzo szerokim wachlarzu produkcyjnym jest więc Zjednoczenie.

Lasy dolnośląskie stanowią ilościowo najbogatszy drzewostan w Polsce. Zajmują ponad 28 proc. ogólnej powierzchni województwa. W stosunku do całości lasów Rzeczypospolitej przedstawiają one o-

koło 12 proc. ogólnej powierzchni. Lasy te są w możności dostarczyć rocznie do 2 milionów m³ drewna okragłego, co po przetarciu daje ponad 500.000 m³ tarcicy, w tym 10 proc. gatunków liściastych.

Cała ta ilość tartaki Dolnego Śląska są w stanie przetrzeć z łatwością. Zdolność produkcyjna tych tartaków jest jednak kilkakrotnie większa.

MOŻLIWOŚCI ROZWOJOWE NA DŁUGIE LATA

Zjednoczenie przemysłu drzewnego zużywa rocznie na produkcję swych zakładów 25.000 m³ tartego drewna iglastego i 5.000 m³ liściastego, co razem nie osiąga nawet 10 proc. odzyskiwanego drewna. Potencjał jednak zakładów Zjednoczenia w stosunku do całego przemysłu drzewnego Dolnego Śląska wynosi 75 proc. W stosunku do całego przemysłu drzewnego Rzeczypospolitej przemysł dolnośląski z parkiem maszynowym około 1.500 obrabiarek, z zakładami, nastawionymi na wielką seryjną produkcję, nadaje dopiero polskiemu przemysłowi drzewnemu właściwy charakter, umożliwił osiągnięcie dojrzałości przemysłowej i zapewnił mu na długie lata możliwości rozwojowe.

Przemysł ten ma wszelkie dane, by stać się przemysłem eksportowym. Po nasyceniu rynku wewnętrznego przemysł dolnośląski może się nastawić niemal całkowicie na eksport.

MEBLE DLA ANGLII

Pierwsze próby eksportowe udają się całkowicie. Odbiorcy mebli W. Brytanii i skrzyń na owoce w Palestynie zadowoleni z transakcji prędko idą do dalszej dostawy. Powstały w międzyczasie nowe możliwości eksportu mebli do Holandii. Poza jakością i ceną naszych wyrobów przemysł drzewny od biorców zagranicznych przyciąga fakt szybkiego i terminowego wykonywania zamówień.

Zjednoczenie przemysłu drzewnego posiada 24 zakłady produkujące, z których prawie każdy nosi cechy kombinatu o szeregu wytwórni. Rozrzucone są one po całym Dolnym Śląsku. Wielkość ich jest rozmaita, a określa ją najlepiej stosunek procentowy produkcji poszczególnych zakładów do ogólnej produkcji, wahający się od 0,4 w fabryce nr 24 w Nowej Rudzie do 13,6 w zakładach nr 1 w Świdnicy.

Produkcja według planu trzyletniego miała dać w roku 1947 przetworów drzewnych wartości 400 milionów złotych. W 1948 — 780 mil. zł. a w roku 1950 — 900 mil. złotych. Tymczasem wartość produkcji za rok 1947 osiągnęła 620 milionów, tj. przekroczyła plan o 150 proc., a w następnych latach można przypuszczać, że przekroczenie planu nastąpi jeszcze w większym procencie.

W produkcji 1947 roku najpoważniejszą pozycję stanowiły meble — 359 mil., tarcica i sklejki 147 mil. zł. a są i takie wyroby, jak sprzęt szkolny i szkolny 11 mil. zł i wyroby artystyczne o wartości 23 mil. złotych. Przemysł drzewny, reprezentowany przez Zjednoczenie napotyka oczywiście i na szereg trudności, które hamują możliwości rozwojowe.

BRAK SPECJALISTÓW

Jedną z nich, to braku w personelu kierowniczym. Specjalistów tego przemysłu było przed wojną (poza tartakami) bardzo mało. Brakuje więc ich i teraz, a wiele funkcji kierowniczych jest obsadzonych przez ludzi niefachowych. Personel kierowniczy jest niesły-

chanie płynny. Ludzie ciągle szukają rentowniejszego zajęcia i rzucają bez skrupułów gorsze placówki, o ile znajdują lepsze. Stan przeciętny robotników na rok 1947 wynosił 2.873 osób. W ciągu roku przyjęto 2.871, zwolniono 2.978 osób. Teoretycznie więc personel w ciągu roku zmienił się całkowicie. Trudno mówić o takich warunkach o wyszkoleniu personelu, o zgraniu go i wytworzeniu tradycji zakładu. Z zasady odchodzi z zakładów robotnik wyszkolony.

Poważną trudnością sprawia brak kapitału obrotowego. Zakłady przedstawiające olbrzymie majątki, pracując bez kapitału i często są bezradne wobec braku gotówki. Są i inne trudności. Zakłady Zjednoczenia otrzymują przydziały drewna w trudno dostępnych rejonach leśnych. Nie rozporządzają dostatecznym parkiem transportowym i przy braku na miejscu robotników leśnych, mają zakłady zjednoczenia ogromne kłopoty z wywozką podstawowego surowca.

Pomimo, że Zjednoczenie walczy z dużymi przeszkodami, wykonanie planu trzyletniego przebiega zupełnie zadowalająco.

K. N.

Zabytki Krakowa wracają do dawnej świetności

KRAKÓW. (PAP). Dotychczasowy przebieg prac nad restauracją polichromii J. Matejki w kościele Mariackim w Krakowie omówiony został na ostatnim zebraniu naukowym Towarzystwa Miłośników Zabytków Krakowa przez wybitnego badacza sztuki kościelnej ks. prof. dra Tadeusza Kruszyńskiego. Prelegent omówił historię powstania i głęboką treść ideową tego największego w Polsce dzieła dekoracji ściennej. Stworzył je Matejko przy współpracy szeregu uczniów, wśród których wyróżnili się Wyspiański i Mehoffer.

Dokonane już dzieło odnowienia i utrwalenia najpiękniejszej części polichromii na ścianach prezbiterium, doskonale zharmonizowanej ze słynnym ołtarzem Wita Stwosza i tęczowymi witrażami XIV w. przeprowadzone zostało z pietetywnym przy zastosowaniu wszelkich nowoczesnych metod konserwatorskich.

Co się tyczy dalszych prac nad odnowieniem polichromii Matejki

w trzech przednich nawach kościoła, to jest ono uzależnione od uzyskania środków na ten cel, do czego powinno przyczynić się społeczeństwo, kierowane kultem dla genialnego twórcy tej dekoracji, zdobiącej najpiękniejszą świątynię polską.

Ks. dr. Kruszyński omówił ponadto znacznie dokonywanych prac w katedrze wawelskiej, a mianowicie restauracji niezwykle cennych fresków bizantyjskich w kaplicy Świętokrzyskiej z XVI w. na gotyckich sklepieniach kaplicy Batorego.

W toku dyskusji podniesiono znaczenie polichromii Mariackiej, zespalać jej w jednolitą artystyczną całość przeróżne odrębne elementy stylowe. Poza tym poruszono wśród spraw bieżących konieczność ochrony dawnych tablic i epitafiów wmurowanych na zewnątrz różnych budowli, domagano się rychłego odnowienia części murów miejskich okół Muzeum Czartoryskich i przywrócenia na nim warownego ganku strażnicy, wreszcie wyrażono postulat pieczołowitego zachowania charakteru i dekoracji zabytkowych wnętrz w starych kamienicach i gmachach, przeznaczonych obecnie na różne cele urzędowe i społeczne.

Nalepki Akcji Pomocy w oknach są dowodem uspołecznienia!

Z nowych wydawnictw

Maria Kulczyńska: „Co kobieta wiejska o macierzyństwie wiedzieć powinna“.

Książka wydana po raz pierwszy w lecie 1939 r. przez Zarząd Główny PCK w Warszawie, w ilości 10.000 egzemplarzy, a ostatnio poszerzona według korekty prof. dr Marcina Kacprzaka, służyć ma w swym ideowym założeniu podniesieniu kultury sanitarniej wsi polskiej na odcinku opieki położniczej.

Kolejne rozdziały: budowa i czynności części rodnych, mieszańska, ciąża, poród, połóg, noworodek, braki opieki położniczej na wsi, ujmują zagadnienie macierzyństwa kobiety wiejskiej, propagują w szczególności profilaktykę ciąży przez zgłaszanie się do badania i właściwe odżywianie ciężarnej. Książka jest napisana przystępnie, ma dwanaście opisanych ilustracji, daje praktyczne wskazówki w zastosowaniu do możliwości warunków wiejskich, zwalcza babkarstwo i tzw. kufurszerkę.

Stanisław Windakiewicz — Jan Kochanowski. Wyd. 2. Str. 202 zł 300. Studium świętego badacza czyta się jak najlepszą powieść biograficzną. Z okoliczności mało znanych wiadomości o życiu i dziełach poety ułożył autor mozaikę, przedstawiającą człowieka-humanistę oraz niepospolitego poetę-renaesansowego.

List do nieznanomej

Proszona herbatka

Najdroższa przyjaciółko!

Bardzo Ci dziękuję za młe zaproszenie na jutrzejszą herbatkę. Wyobrażam sobie, jak będzie przyjemnie i już z góry cieszę się z możliwości spędzenia popołudnia w gronie nowych ludzi.

Będę u Ciebie na takiej herbatce po raz pierwszy i — przyjmam Ci się — jestem bardzo ciekawa z jakimi wrażeniami wrócę do domu. O tym, że nastroj takiego zebrania zależy przede wszystkim od taktu i zdolności gospodyni, nie potrzebuję Ci chyba mówić. Czy jest coś bardziej obrzydliwego, jak towarzystwo, obgadujące zauważenie jakichś wspólnych znajomych, których akurat

nie ma w zaproszonym gronie? A trzeba przyznać, że to właśnie jest ulubionym tematem znakomitej większości towarzyskich zebrań. Nicuję się przeszłości, zarobki, sposób ubierania, wyciąga najbardziej intymne szczegóły prywatnego życia, jakby nie było już na świecie nic ciekawszego do omawiania! Nie przypuszczam, by właśnie na Twoich zebraniach zdarzały się takie kwiatki, ale jestem świecie przekonana, że w podobnych sytuacjach stanęłabyś na wysokości zadania. To przecież tylko pani domu delikatnie ale stanowczo zmienić temat i z prania brudów nieobecnych znajomych skierować rozmowę na interesujący film, grany akurat w kinie, dobrą książkę, która właśnie omawiana jest w czasopiśmie literackich, ostatnie wydarzenia w świecie politycznym!

Pomimoś mnie i zjechałam z tematu, bo właśnie o herbacie, jako takiej, chciałam udzielić Ci parę praktycznych rad. Czy wiesz np. o tym, że jeżeli do pudełka z herbatą włożysz łaskę pokrajanej na 3-4 części wanilii, to po niedługim czasie herbata nabierze specyficznego aromatu, który na pewno zachwyci będzie i intrzyguwać wszystkie Twoje znajome panie. Ze nie zdradzisz im swej tajemnicy a tylko powiesz, że przesyła Ci ten gatunek przyjaćciółki z Anglii, to jestem więcej jak pewna. Jesteś przecież stuprocentową kobietą!

A jak będziesz naparzać herbatę, to pamiętaj o wypróbowanym przepisie. Do czajniczka rozgrzanego gorącą wodą wsymp herbatę, zalej ją odrobiną wrzątku i postaw na dużym czajniku z wodą, by naapeczniała. Po pięciu minutach dopełń czajniczek gotującą się wodą i znów odciekaj chwilę. Zobaczysz, jak naciąganie tak zaparzonej herbaty. Jeśli jej tylko nie zagotujesz, na pewno będzie smakowała Tobie, Twym gościom i Twojej

życzliwej przyjaciółce.

SPORT

W Rzymie czy w Warszawie Gdzie gramy z Włochami

1938 odbył się we Włoszech. Z kolei więc Polsce przypada prawo organizowania zawodów.

Hebda w szeregach zawodowców

Kraków. — Walne zebranie Polskiego Związku Tenisowego uchwaliło zaangażować na trenera zwiastkowego wielokrotnego mistrza Polski Józefa Hebde. Z chwilą objęcia tej funkcji Hebda stałby się zawodowcem i stracony byłby dla sportu amatorskiego.

Porażka polskiego emigranta

Cerdan wygrał przez k. o.

Paryż. (obsł. wł.) W francuskim pałacu sportowym mistrz Europy wagi średniej, Marcel Cerdan stoczył drugą w tym roku walkę z Polakiem Janem Walczakiem. Trudno było znaleźć przeciwnika dla Cerdana. Wydawało by się, że wszyscy się jego boja. Dauthuille, Villemin, mistrz Belgii Delanoit, mistrz Holandii Van Dam oraz Anglik Murphy, który ostatnio pokonał Hawkinsa, nie przyjęli wezwania Cerdana. Tylko Polacy, Jan Walczak (waga średnia) i Krawczyk wyrazili gotowość spotkania się z Cerdanem.

Niewadził będzie walczył w Gdańsku

Łódź. Władze łódzkiego OZB zdecydowały ostatecznie, że dyskwalifikacja Niewadziła (ŁKS) kończy się w sobotę 14 bm. Dzięki temu Niewadził będzie mógł bronić swych barw w spotkaniu z Milicyjnym KS. (Gdańsk) w dniu 15 bm. W związku z meczem ŁKS ma poważne kłopoty z ustaleniem składu, gdyż Pisarski kuruje chorą rękę. Olejnik nie wyleczył się jeszcze po kontuzji nogi, zaś Marcinkowskiemu odnowiły się wrzody.

Nowy plan rozgrywek o wejście do Ligi

Katowice. Polski Związek Piłki Nożnej obok terminarza rozgrywek o mistrzostwo Ligi, opracował również już plan przyszłych rozgrywek o awans do niej.

W roku ubiegłym, jak wiadomo, równoległe z rozgrywkami o wejście do Ligi odbywały się również walki o wyłonienie dalszych 3 przyszłych ligowców z licznego grona mistrzów okręgowych. Wówczas mistrzowie okręgowi podzieleni zostali na 5 grup, których zwycięzcy grali następnie w finale o 3 miejsca. Ten system rozgrywek zastosowany będzie również i w roku obecnym, jeżeli chodzi o wyłonienie drużyn, które mają zaawansować do Ligi na miejsce spadających zespołów.

Obecnie dokonano jednakże w podziale mistrzów okręgowych na grupy pewnych zmian. Drużyny nie będą tak zgrupowane jak w roku ubiegłym, lecz dokonano innego podziału. W myśl je-

ZZK (Poznań) — Bielnia (Kalisz) 12:4

Poznań. Rozegrane spotkanie piściarskie pomiędzy drużynami ZZK (Poznań) i „Bielnia” (Kalisz) o mistrzostwo klasy poznańskiego OZB zakończyło się wysokim zwycięstwem drużyny kolejarzy w stosunku 12:4.

go w poszczególnych grupach znajdują się następujący mistrzowie odpowiednich okręgów:

Grupa I: Kraków, Zagłębie, Częstochowa, Przemyśl;
Grupa II: Śląsk, Śląsk Opolski, Rzeszów, Pomorze;
Grupa III: Poznań, Dolny Śląsk.

Pomorze Zachodnie, Radom;
Grupa IV: Łódź, Podlasie, Kielce, Białystok;
Grupa V: Warszawa, Gdańsk, Lublin, Mazury.
Zwycięzcy poszczególnych grup rozgrywać będą znowu w finale o 2 względnie 3 miejsce w Lidze.

Polski Związek Tenisowy przeniesiony do Warszawy

Kraków. Roczne walne zebranie Polskiego Związku Tenisowego, pod przewodnictwem prezesa honorowego Olchowicza, postanowiło na wniosek WKS Legii przenieść siedzibę Zarządu Głównego Związku Tenisowego do Warszawy. Wniosek przeszedł olbrzymią większością głosów.

Nowy zarząd ukonstytuował się następująco: prezes wiceprezes: Jaroszewicz, wiceprezesi: Waydowski, Szembek i Jonszt; sekretarz: Olszewski, skarbnik: Zawadzki, członkowie zarządu: Niestuchowski, Zarzycki, Herbst. Ponadto wybrano komisję sportową, sąd honorowy i komisję rewizyjną.

Walne zebranie ustaliło następujące terminy ważniejszych imprez: narodowe mistrzostwa Polski w dniach 9—13 czerwca w

Szczecinie; międzynarodowe mistrzostwa Polski w połowie czerwca w Katowicach; turniej międzynarodowy w lipcu lub sierpniu w Sopocie.

Wyjaśnienie jednej sprawy

Świdnica. Na ostatnim posiedzeniu Zarządu KKS Polonia w Świdnicy poruszona była sprawa, która od kilku miesięcy nie schodzi z szpalty całej prasy sportowej o rzekomym udziale nieuprawnionych graczy na meczu Polonia — KKS w dniu 6 lipca ub. roku.

W związku z różnymi wypowiedziami prasy na ten temat Zarząd Polonii Świdnica złożył oświadczenie następującej treści:

„1) Zarządowi KS Polonia nie jest wiadome, aby w wspomnianych zawodach brał udział piłkarz nieuprawnieni do gry.

2) Wobec tego, że h. piłkarz Polonii Świdnica — Markocki złożył oświadczenie na rozprawie sądowej, że na tym meczu grali w Polonii gracze pod fałszywymi nazwiskami, Zarząd Polonii zwrócił się do Polskiego Związku Piłki Nożnej z prośbą o pozwolenie wytoczenia procesu sądowego Markockiemu za fałszywe zeznanie“.

Dalszy ciąg mistrzostw świata w ping-pongu

London. W Wembley rozgrywana jest obecnie III runda rozgrywek o mistrzostwo świata w tenisie stołowym w singlu pań.

Podajemy ciekawsze wyniki rozegranych dotychczas spotkań:

Vana (Czechosłowacja) — Hansford (Jersey) 3:0; Sweetland (Walia) — Marinko (Czechosłowacja) 3:0; Barna (Anglia) — Reitan (Norwegia) 3:0; Kabil (Egipt) — Carrington (Anglia) 3:2; Bergman (Anglia) — Mchadi (Persja) 3:1; Soos (Węgry) — Skarda (Czechosłowacja) 3:0; Flisberg (Szwecja) — Brunwell (Anglia) 3:0; Nask (USA) — Ekonomopolus (Grecja) 3:0; Twerh (Czechosłowacja) — Karaneos (Jugosławia) 3:1; Staff (Belgia) — Rosner (Włochy) 3:2; Eckl (Austria) — Steinetz (Luksemburg) 3:0; Sti-

pek (Czechosłowacja) — Hagauer (Francia) 3:0; Harrower (Anglia) — Huberts (Holandia) 3:0; Just (Austria) — Zonany (Luksemburg) 3:0; Finsberg (Palestyna) — Van Zoellen (Holandia) 3:0; Riceman (USA) — Agopoff (Francia) 3:0.

Zwycięstwo siatkarzy Batorego

Zabrze. (wk) Wicemistrz Śląska w siatkówce żeńskiej RKS Batory Chorzów bawił ostatnio w Zabrzu na trójmeczu siatkówki, zwyciężając Hute Zabrze 2:1 (15:3, 10:15, 15:5).

W drugim spotkaniu Batory zwyciężył KS Fabr. Farb. i Łabierów Gliwice 2:1 (16:14, 10:15, 15:5), zdobywając tym samym pierwsze miejsce w turnieju.